

בנין

פארוואס איז בליגער
א פלייט מיט א
סטאפ?

גרשון קרעמער

א דעקע פאר א פדיון

אהרן קליטניק

צדקה פאר א גוי?

דומ"ץ שליט"א

על בנין ולעל דורותינו

קביעות מזוזה אין מחנה אילן החיים
מיט די תומכים פון די נייע חדרים

בס"ד
שופטים
תשפ"ו
נומער
325
שנה ו'

היכל הקודש נייעס	06	א מעשה פון א צדיק	18
אלט און אלעמען	08	לעבנסגעשיכטע	19
א ווארט צוויי	10	היכל הלכה	20
גאסט ארטיקל	12	געדאנקען	22
א בריוו פון ר"י	14	געשעענישן	25
קדן הבנין	16	אנשי חיל ביסדער	28

רעדאקטאר: אברהם הערש וועבערמאן, **רעדאקציע:** אברהם יצחק אייזנער, אברהם משה הכהן שטראסער, אהרן קליטניק, בערל שניצלער, מ. מאנן, גרשון קרעמער, יואל וועבערמאן, יואל שניצלער, יודא לייב ווייס, ישראל דוד העסקעל, משה ארי' שניצלער, שמואל אייכנשטיין, משה ראזענבערג, ישראל קרויס.

בלעטל

845.379.1161
136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747
Editor@bletelmagazine.com
צו באקומען אויף פאסט:
718.387.2691
subscribe@bletelmagazine.com
אויף אימייל:
Chizikyomi@rabbiroth.org
Bletemagazine.com
Breslevcenter.com
Gilyoines.com
ארץ ישראל: 053.315.6938
2 • בלעטל • שופטים תשפ"ו

Traveling to Europe or Ukraine?

- Groups or Single
- We Have The Most Updated Comfortable Vehicles
- Experienced Safe Drives

Call Elchanan Stauber 347-361-2181

\$360

איך טו צו
די זאך

איך העלף דעם
רבינ'ס זאך

אין קום נישט לויג

\$1000

זאגט אים

\$1800

פונעם רבי'ס לויט

זעט
רבינאס
זאג

אין קום צום רבי'ן
מיט פולע טאשן
אין בין עוסק אין:

רופט שוין: 347.578.4449

היכל הקודש נייעם

ארדערס פאר די ריזיגע קוואנטומס פון עסנווארג און אלע נויטיגע געברויכן, ווי חלות, פלייש, פיש, אויל, צוקער, טרינקען, פעיפער גודס און נאך.

צווישן די פילע צוגרייטונגען צו קענען סערווירן דעם גרויסן ציבור מתפללים, האט מען די טעג אנגעהויבן אנצוגרייטן די שיינע מקוה אויף יום טוב.

ווי מען גיבט איבער, ווערט אין די יעצטיגע טעג דורכגעפירט א גרונטליכע איבערפרישונג אין די מקוה. מען וואשט אויס דעם בור מיט ספעציעלע געצייג און מען מאכט זיכער עס זאל זיין ציכטיג ריין. די ארבעט ווערט געטאן מיט גרויס פלייס, כדי עס זאל זיין פולשטענדיג גרייט בעזרת השם, ריין און געשמאק, לכבוד ראש השנה הבעל"ט.

עס דארף באמערקט ווערן אז דאס איז בלויז איינע פון די פילע צענדליגע הכנות אויף וואס די געטרייע עסקנים ארבעטן אין די טעג, כדי אנשי שלומינו זאלן האבן א געשמאקן און שיינעם יום טוב בס"ד. די מקוה איז בלויז איין שרייפל אינעם גרויסן פראיעקט צו העלפן דעם גאנצן ציבור האבן א רואיגן, באקוועמען און שיינעם יום טוב מיט'ן אויבערשטנס הילף.

וואס עס איז אונז איבערגעבליבן צו טון, איז צו דעם בעטן דעם אייבערשטן. בפרט ווען מען זעט ווי די מלחמה צווישן רוסלאנד און אוקראינע פלאקערט מיט א פרישקייט - כאילו עס האט יעצט ערשט אנגעהויבן. דארפן מיר זיך אויך מחזק זיין מיט תפילה, פונקט ווי מיר וואלטן יעצט צום ערשטן מאל אין לעבן געהערט די געוואלדיגע עצה פון רעדן צום אייבערשטן אויף אידיש. עס איז כדאי דאס טאקע אריינצונעמען אין אונזערע תפילות און בעטן דעם אייבערשטן אז אלעס זאל דורכגיין בשלום, און אלע אידן זאלן קענען אנקומען קיין אומאן בשלום און זיך אומקערן אהיים בשלום.

בפרט אין די הייליגע טעג ווען מיר זענען מתפלל "ועל המדינות בו יאמר, איזו לחרב ואיזו לשלום", דארפן מיר פועל'ן ביים רבי'ן אין אומאן אז די אלע פעלקער זאלן שוין אראפלייגן זייערע שווערדן און אונז לאזן קומען צו זיין הייליגע ציון במנוחה, בשלום ובשלוה.

מי באש ומי במים

העפטיגע הכנות צו ראש השנה אין אומאן

ברוך השם, די ארבעט אין אומאן פארן קומענדיגן ראש השנה איז שוין אין פולן שוואונג. אין די טעג האט מען אנגעהויבן צוריק אויפצושטעלן דעם גרויסן טענט, וואס דינט אלס דער ריזיגער עס-זאל פאר די הונדערטער משתתפים.

יעדעס יאר נאך יום טוב נעמט מען אראפ די גאנצע פלאסטיק איבערדעקונג, די לייטס און אלע צוגעהערן פונעם טענט, און עס בלייבט בלויז איבער דער אייזענער סטרוקטור.

יעצט, ווען עס זענען שוין פארבליבן בלויז פינף וואכן ביז די פליגערס הייבן זיך, ארבעט די הנהלה אריין מיט גרויסע כוחות צו קענען צושטעלן אלע געברויכן און אויפנעמען דעם חשובן ציבור כראוי וכיאות.

אין דער זעלבער צייט גייען אויך אן נאך פילע צוגרייטונגען איבערן גאנצן קאמפלעקס. ארבעטער רייניגן, פאררעכטן און גרייטן צו יעדן ווינקל, בשעת מען באשטעלט שוין די גרויסע

גרשון קרעמער

דער ראש ישיבה שליט"א האט גאר שטארק הנאה געהאט פון דעם פאקט אז יעדער אן אויסנאם איז געגאנגען נאך געלט, דער ראש ישיבה שליט"א האט אסאך גערעדט פון דעם וואס די הייליגע צדיקים האבן זייער שטארק געארבעט אויף דעם אז יעדער איד זאל גיין צוזאמענעמען צדקה, אפילו א גאנץ יאר דארף מען גיין נאך געלט, מען מוז עוסק זיין אין צדקה, נישט קיין חילוק פארוואס מען גייט, זאל עס זיין צו בויען מוסדות התורה, זאל עס זיין ארויסצוהעלפן א איד א נצרך, עס פעלט נישט קיין צדקה צוועקן ביי כלל ישראל, אבער מען מוז גיין נאך געלט. און יעצט אז מען האט דעם כח הרבים אז יעדער גייט נאך געלט פאר די מוסדות, האט עס ארויסגעשלעפט יעדן פון זיין פלאץ און עס געמאכט אביסל גרינגער זיך צוצוגעוואוינען צו גיין נאך געלט.

א ספעציעלע הכרת הטוב קומט זיך פאר די חשוב'ע "נשי חיל" וואָס האָבן דאָס יאר אַריינגעלייגט אומגעווערע כוחות; זיי זענען ארומגעגאנגען נאך געלט און אנגערופן באַקאַנטע, וואָס דאָס האָט געגעבן א שטארקע שטופ אַרויף פאַר די נומערן ביזן ענדגילטיגן סך הכל.

ב"ה די פירות האבן נישט געשפעטיגט צו קומען, און די רעזולטאטן זענען געווען פיל העכער ווי אלע ערווארטונגען. האלטנדיג יעצט ביים סוף פונעם קאמפיין, זעט מען בחוש וויאזוי פרוטה ופרוטה מצטרפת, ווען מ'האט ב"ה באוויזן צוזאמצושטעלן אן אומגלויבליכע סומע פון איבער \$1,360,000, וואָס דאָס איז א גאַנצע 35 פראצענט העכער פונעם אריינגעלן ציל פון א מיליאָן דאָלער. דאָס געלט איז צוזאַמגעקומען דורך איבער 16,000 נדבנים פון אלע שיכטן און קרייזן, משפחות און פלעצער.

עס האט זיך ארויסגעוויזן די הערליכע שיינקייט פון אידישע קינדער, וואס עפענען דאס הארץ און זענען גרייט צו געבן צדקה פאר אזא הייליג פלאץ וואס פארשפרייט אמונה איבער די גאנצע וועלט.

דער אייבערשטער וועט זיכער באַצאָלן פאַר אַלע וואָס האָבן אַרויסגעהאַלפן צום הצלחה פונעם קאמפיין יעדער איינער אויף זיין וועג.

אנשי חיל

"אנשי חיל - לעבנסגעשיכטע" קאמפיין גרייכט ב"ה העכער 1.35 מיליאן דאלאר

פארלאפענע וואך איז פארגעקומען די ניינטע "אנשי חיל" קאמפיין לטובת אונזערע הייליגע מוסדות היכל הקודש ברסלב. די יעצטיגע קאמפיין, וואס איז געלאפן אונטערן נאמען "לעבנסגעשיכטע", האָט געמאַכט א געוואָלדיגן קידוש השם אין די גאנצע אידישע וועלט, און האָט קלאר געוויזן די שטארקע געטריישאפט פון אנשי שלומינו צום באשעפער און צום ראש ישיבה שליט"א.

העכער 600 חשוב'ע אידן פון אנשי שלומינו - תלמידים פון אמעריקע, ארץ ישראל, און איבער די גאנצע וועלט - האבן זיך צוגעשטעלט אלס גבאי צדקה. יעדער איינער האט געעפנט א פעידזש, אנגערופן חברים, משפחה און באקאנטע, און אריינגעלייגט כוחות כפי יכלתו ארויסצוהעלפן די קהילה. די קאמפיין-פירער און די טיעם מענעדזשערס זענען געבליבן שטארק נתפעל זעענדיג די מורא'דיגע ווארימקייט און ערנסטקייט וואס דער עולם האט אריינגעלייגט אינעם צוועק.

אלץ און אלעמיעל

געדארפט זיין: ניצן מער עראפלאנען, לופטפעלדער און ארבעטער וואלט געדארפט קאסטן מער געלט.

אבער די עירליינס האבן אן אנדערן סיסטעם. די פרייזן ווערן נישט באשטימט לויט וויפיל ארבעט די עירליין לייגט אריין, נאר ענדערש לויט די עקאנאמישע כללים פון "סופליי און דימענד" (צושטעל און פארלאנג). דאס זענען די הויפט סיבות פארוואס א פלייט מיט סטאפס איז געווענליך ביליגער.

די עירליינס ווייסן אז רוב פאסאזשירן - ספעציעל ביזנעסלייט אדער משפחות מיט קינדער - ווילן אנקומען ווי שנעלער און גרינגער, אן זיך דארפן שלעפן מיט פעקלעך אין נאך א לופטפעלד און האבן די דאגה פון פארפאסן די קאנעקטינג פלייט. האבנדיג דאס אין קאפ, ווייסן זיי אז זיי קענען בעסן מער געלט דערפאר, ווייל מענטשן זענען גרייט צו באצאלן מער פאר דירעקטע פלייטס.

נאך א סיבה איז קאנקורענץ (קאמפעטישן). געווענליך זענען דא ווייניג דירעקטע פלייטס אויף רוב רוטס. געווענליך זענען דאס די נאציאנאלע עירליינס וואס שטעלן צו פלייטס צו זייערע לענדער. (אין אונזער פאל זענען פאראן בלויז געציילטע פלייטס פון "לאט" פויליש עירליינס וואס פארן דירעקט פון ניו יארק קיין פוילן, און עס זענען בכלל נישטא קיין דירעקטע פלייטס פון ניו יארק צו די אנדערע לענדער ווי סלאוואקיי, אונגארן, רומעניע אדער מאלדאווע, וואס גרעניצן זיך מיט אוקראינע). וויבאלד עס איז נישטא צופיל קאנקורענץ, קענען זיי רעכענען מער.

אבער אויב ביסטו גרייט צו מאכן א סטאפ, האסטו יעצט גאר אסאך אפציעס וואס קענען דיר טראגן קיין אומאן. דו קענסט נעמען פלייטס דורך ענגלאנד, פראנקרייך, דייטשלאנד, עסטרייך, טערקיי, און אזוי ווייטער. די אלע עירליינס ווילן דיר געבן א גוטע סיבה פארוואס דו זאלסט פונקט זיי נעמען, און דעריבער וועלן זיי שטארק אראפלאזן די פרייזן.

מיר וועלן אי"ה אהיימנעמען פון אומאן גאנצע זעק מיט ישועות, סיי ברוחניות און סיי בגשמיות. מיר פילן זיך דארט אן דעם טאנק מיט אמונה, שמחה, און עצות וואס געבן אונז כח צו קענען לעבן א גאנץ יאר.

פארוואס א פלייט מיט א סטאפ ביליגער?

איך וואונדער מיר וואס דער פשט איז, אז ווען מען פארט קיין אומאן - און בכלל ווען מען פליט - וואס מער סטאפס מען האט, אלס ביליגער איז געווענליך דער פרייז. איך טראכט אז עס וואלט געדארפט זיין פארקערט: צוויי פלייטס זענען דאפעלט ארבעט, און עס וואלט געדארפט קאסטן מער ווי א דירעקטע פלייט. ל.ש.

דאס איז

ענטפער

דאס איז א זייער גוטע שאלה, און ממש פאסיג יעצט אינמיטן חודש אב, ווען די הכנות צו פארן קיין אומאן גרייכן צום קלימאקס. דער אמת איז, אז אין א פשוט'ע וועלט וואלט טאקע אזוי

פראגעס און
ענטפערס איבער
אלץ און אלעמען

גרשון קרעמער

alemen@bletemagazine.com - 845-445-7447

וויאזוי ארבעט עס? דער אייבערשטער האט אים געגעבן א גאר אינטערעסאנטע אייגנשאפט, אז ער דינט ווי א ספאנדזש פאר ליכטיגקייט. שטעל דיר פאר א פשוט'ן ספאנדזש פון קיך וואס מען לייגט אריין אין וואסער; ער הייבט אן צו טרינקען דאס וואסער און ווערט אנגעפילט. ווען מען נעמט ארויס דעם ספאנדזש פון וואסער, הייבט ער אן ארויסצולאזן דאס וואסער צוביסלעך, טראפנווייז.

דער "פאספאר" ארבעט פונקט אזוי, אבער אנשטאט אריינצוזאפן וואסער, זאפט עס איין ליכטיגקייט. ווען דיין שפילצייג געפינט זיך אין א ליכטיג פלאץ, די לייטס זענען אנגעצונדן, אדער אינדרויסן אין די זון, זאפט דאס שפילצייג איין די ליכטיגע שטראלן, און עס "פילט זיך אן" מיט ליכטיגקייט.

ווען דו נעמסט אריין דאס שפילצייג אין א טונקל פלאץ, וועט די איינגעזאפטע ליכטיגקייט אנהייבן ארויסצוגיין. דער פאספאר לאזט ארויס די ליכטיגקייט זייער שטארק און צוביסלעך. דאס איז דער שיינער "שיין" וואס דו זעסט אין די טונקלקייט! נאך א שטיק צייט, ווען די גאנצע איינגעזאפטע ליכטיגקייט נוצט זיך אויס, הערט עס אויף צו שיינען, און מען דארף עס ווידער צוריק לייגן אין א ליכטיג פלאץ עס זאל זיך נאכאמאל אנפילן.

אונזער נשמה איז אויך פונקט ווי א ספאנדזש וואס זאפט איין ליכטיגקייט און שיינט אין די טונקלקייט. ווען דו פרייסט זיך מיט'ן שבת, דו רירסט נישט צו קיין מוקצה אום שבת און דו האלטסט זיך איין פון עס נעמען, ווערט דיין נשמה אנגעפילט מיט ליכטיגקייט.

אבער אונזער נשמה זאפט איין אלעס; אויב מיר הערן אויס צדיקים און פרייליכע מענטשן וואס לעבן מיט'ן אייבערשטן, וועלן מיר ארויסגעבן אמונה און שמחה פאר די ארומיגע. אבער אויב מיר וועלן זיך חבר'ן מיט מענטשן וואס זענען אנגעבלאזן, קיינמאל נישט צופרידן, און האבן טענות אויף יעדעם, וועט דאס אויך האבן א השפעה אויף אונז ח"ו.

דערפאר דארף מען זען זיך שטענדיג צו דרייען אין "ליכטיגע" פלעצער: הערן ניגונים פון ערליכע אידן, מעשיות פון דערציילערס וואס האבן יראת שמים, און שפילן מיט קינדער וואס האבן גוטע מידות.

וויאזוי ארבעט "גלאו אין די דארק"?

איך האב א שפילצייג וואס איז "גלאו אין די דארק", עס שיינט אין די טונקל. עס האט נישט קיין עלעקטריק און נישט קיין בעטעריס, עס איז אפילו נישט מוקצה שבת. וויאזוי קען עס שיינען?

אליעזר שלמה טייטלבוים, כיתה ד', ת"ת ברסלב, קרית יואל.

ה
א
ל
ל
ה

ע
נ
ט
פ
ע
ר

דער ענטפער ליגט אין א גאר וואונדערליכן מאטעריאל וואס ווערט אנגערופן אין די כעמישע וועלט "פאספאר" (Phosphor). די סארט "גלאו אין די דארק" שפילצייגן זענען באשמירט אדער אויסגעמישט מיט דעם ספעציעלן מאטעריאל.

POWERED BY:

אנשי
חיל

אשריכם גיבורי חיל

\$1,362,481 16114

געברענגט דורך
די אסטראנאמישע
סומע פון חבנים:

מיר האבן זיך נישט געלאזט פירן פון קיינע
תירוצים נאר אקערן האבן מיר געאקערט
און באוויזן איבערצוקריכן דעם שווער
אויסזעענדע בארג און דערגרייכן דעם ציל
מיט א פעסטן שמיץ אריבער און מיט
דעם צולייגן נייע פרישע בלעטעלעך צו
אונזערע לעבנסגעשיכטע, **אשריכם!**

כ"א-כ"ג אב

די דאטום ווען אנשי
שלומינו האבן
איבערגעשריבן אונזער
לעבנסגעשיכטע

לעבנסגעשיכטע

בילד פון די וואך

קוק אהער

זיס בילד ווי פרחי בית שמש האבן געטראפן די ליכט ביים ענדע פון טונעל, ווען ארטיגע תלמוד תורה היכל הקודש איז שפאצירן געגאנגען אין שפיל גארטן

פריערדיגע

"כונקט ווי א קעניג וואס זיצט א גאנץ יאר אין פאלאץ און נאר גרויסע שרים קענען אריינקומען זיך טרעפן מיט קעניג, אבער איינמאל א יאר גייט ער ארויס אין פעלד, ווען אלע פויערן און דארפסלייט קענען זיך טרעפן מיט קעניג און שמועסן מיט אים - אזוי איז חודש אלול ביים אייבערשטן, א צייט וואס יעדער קען קומען צום אייבערשטן אים בעטן רחמנות."

- הייליגן בעל התניא זי"ע, אין זיין ספר לקוטי תורה פרשת ראה

גוטזאגער

"קוק אויף
יענעם
גשמיות און
דיין רוחניות,
אנשטאט
פארקערט."

- ראש
ישיבה שליט"א
ביי א שיעור

אל תסתכל בקנקן

שבת נחמו האבן מיר באקומען א מתנה פון די מחותנים, ס'איז אנגעקומען מיטן שיינעם בעג פונעם סטאר כמו שהוא, אן קיין פיטשיווקעס ארומגענומען. מ'האט פשוט געשפירט די הארץ דערינען. עס האט געקאסט א לאך, זיך דערמאנענדיג וויאזוי די מתנות ווערן היינט געשיקט מיט גאנצעטע אויפרייסנדע געפאקאכטס, אז מ'פארגעסט שוין פון די עצם שמחה אז ס'איז דא א חתן כלה וואס גייען אויפשטעלן א הייליגע ערליכע שטוב.

א מחותן מיטן ראש ישיבה שליט"א געבט איבער ווי די פעקעזשינג פון די מתנה פארן כלה האט געשריגן אז מ'קען ווייטער מאכן אסיפות און אויפטולאזע פאמפע, אדער איז פארהאן די אפציע פון טון למעשה.

מאשית שמנה לחמו

ספר "אשית עצות בנפש" איז די גרעסטע הכצה אין ארץ ישראל, ווי מען גייט ווערט עס געזוכט און צעכאפט, און די סיבה איז פשוט, ווייל דא אין ארץ ישראל איז דא אסאך חכמות, און אריינבליקן אין א גליון אויף די וואכעדיגע סדרה איז נישט אינטרעסאנט לגמרי, אויב אבער טרעפט מען שמועסן פון א ראש אין אמעריקא אפגעשריבן אויף לשון הקודש, און ס'שטייט נאך "כנימי" אויך, איז עס א שטארקע ארטיקל.

ר' נתנאל לב אין אינטערוויו אויף "ברסלבע ברודער" שמועס אבער די וויבירנדע הפצה אפעראציע וואס קומט פאר וועכנטליך אין עיר התורה בני ברק.

ווען ר' יואל האט א שידוך געטון האב איך געזען אין די פאפירן 'הרב יואל לעווי שליט"א, בעל מחבר ספר אשית עצות בנפש', ס'האט א סיבה פארוואס זיי האבן עס אריינגעלייגט...

לאכן לאכט דער וואס לאכט נישט

און אז יענער איז האלב געבאקן און ער שטעלט זיך ארויס מיט א טאלאנט – ער קען טאנצן (אזוי ווי א האן) ער קען זינגען (אך טאן) – און דו הייסט אים טאנצן און זינגען, בשעת ער מיינט אז דו קוועלסט נחת פון זיין שוין געזינגעכץ און געטאנצעכץ, און ער גייט קיינמאל נישט וויסן אז דו האסט געמאכט פון אים דאס גענאר; אבער דו, דו האסט פארפעלט וואס דו האסט געדארפט טון. ווייל נישט נאר ווען דו האסט צו טון מיט א מענטש וואס האט פילינגס, נאר אפילו ווען דו זעסט א שטיין אויפן גאס, דארפסטו זיך צובייגן צו אים – פאר דיר - און זאגן: "אך, וואסערע צוקערדיגער שטיין דו ביסט!"

מייסטער שריפטשטעלער מיט זיין גאלדענע פענע, בלעטל קאלומניסט הרב אברהם משה שטראססער אין "פינטל" קאלום פרשת עקב גיסט אמפערס אווערנעס איבער די שענסטע מידה פון הכרת הטוב

דער ראש ישיבה שליט"א זאגט:

מזמור לתודה

"אויב איינער שפירט אז ס'פעלט אים וויטאמינען, זאל ער אסאך דאנקען דעם אייבערשטן!..."

- מאנטאג עקב ביים דף שיעור, נאך וואס א מקשיב האט געפרעגט אויב מ'דארף זיך אויסטשעקן אויב מ'זעט אז ס'פעלט וויטאמינען

גאסמ ארמיקל

אן מיליאן
איינסעס

י. ברסלב'ער

די עלטערן? אָדער זאָל ער ענדערש וואָרטן
ביז איינער פון די עלטערן קומט צו? אָדער
זאָל ער גאָר אוועקשפּאַצירן?

נאָך דריי מינוט קומט דער טאָטע זען וואָס
דאָ גייט פאַר און טרעפט אַ איד שטיין ביים
טיר... "יאָ?"

ברסלב'ער חסיד, (פאַר-רויטלט): "צדקה
פאַר ברסלב"

דער טאָטע: "אַה! ברסלב? מיי קאסין
איס אַלסאָ ברסלב, היס פלעיס גיטאַר", און
ער שלעפט אַרויס זיין קרעדיט קאַרטל פון
בזעם טאַש, און גיבט אים צוויי דאָלער.

*

אינדרויסן הייבט אן גיין אַ רעגן, דער
ברסלב'ער חסיד טרעפט זיך שטיין אונטער
אַ דעכל אינעם ווילד פרעמדן קאַנטרי, און
נעמט אַרויס זיין משניות צו לערנען אַביסל
ביז די רעגן גייט אַריבער, עס נעמט אַפּאַר
מינוט, דער ברסלב'ער חסיד איז נישט
באַקוועם, ער שוויצט, דאָס פּעקל מטבעות
אין זיינע הענט וועגט אַראָפּ, און זיין קערפּער
איז פאַרמאַטערט.

*

נעקסטע טיר: אַ דאָלער.

נעקסטע טיר: אַ קוואַדער מיט אַ גלאַז
וואַסער.

נעקסטע טיר: "ברסלב? איך גיב נישט פאַר
ברסלב!"

נעקסטע טיר: "איימסארי, מיי האָסבענד
נאָט האם".

*

נעקסטע טיר: אַ אינגל קוים געוואָרן
חלאקה עפנט אויף די טיר מיט אַ שמייכל,
"יאָ?" פרעגט ער און הייבט אויף הויער זיין
שפילצייג, זאָגנדיג: "אַר יו סי מיי נאָ קאַר
- האָסטו שוין געזען מיין נייע קארעלע?",
און ספּאַנטאַן הייבט דאָס קינד אָן צו שפּילן
דערמיט ער שלעפט די קארעלע אויף צוריק
און עס פליט אויף פאַרנט ביז'ן פענסטער,
דאָס קינד לויפט נעמען דאָס קארעלע און
קומט צוריק צום טיר... - דער ברסלב'ער
חסיד שטייט פאַרלוירן, זאָל ער יעצט
נאָכאַמאָל קלאָפּן אין טיר און רופן איינעם פון

האָסט טשעינדזש פון אַ דאָלער?

דער ברסלב'ער חסיד איז געשטאַנען
דאָרט אינעם פרעמדן קאַנטרי אינדרויסן
פונעם באַנגעלאָ פון אַ רייכע פאַמיליע, און
געזוכט אין זיין זעקל מטבעות אויב ער האָט
גענוג קוואַדערס פאַר דעם דאָלער וואָס דער
איד אויפ'ן אַנדערן זייט טיר וויל טשעינדזש
דערפאַר.

"דאָ האָסטו", האָט דער ברסלב'ער חסיד
ענדליך אויסגערופן ווען ער האָט געטראָפּן
צוויי גאַנצע קוואַדערס צווישן דיימס און
ניקלס, און פעניס.

אַ קלאָפּ אין די נעקסטע טיר: "יאָ? - - הָו
איס? ווער איז דאָרט?"

דער ברסלב'ער קלערט אויב ער זאָל
ענטפערן אָדער בעסער בלייבן שטיל און
לאָזן יענעם עפענען, אָבער למעשה פרעגט
יענער איבער: "הָו איס?"

ברסלב'ער חסיד: "צדקה!"

יענער: "אַה, צדקה? איימסארי, נאָט יעט..."

15

פארוואס רעדט מען אזוי סאך פון אומאן?

שאלה:

לְכָבוֹד דָּעַר ראש ישיבה שליט"א,

איך בין נישט קיין ברסלב'ער חסיד, אבער איך בין אביסל נאנט צו ספרי ברסלב און איך שעפ פון דעם אסאך חיזוק, במיוחד פון די נקודה זיך נישט צו צוברעכן פון גארנישט, און פון דעם אז איך בין טייער און חשוב אפילו ווען איך בין אין א נידריגן מצב. די נקודה ווערט שטארק אויסגעשמועסט אין די ברסלבע ספרים און דאס גיבט מיר אסאך חיות. אזוי אויך די דברי חיזוק וואס איך בין זוכה אויסצוהערן פון אייך כמעט מדי יום ביומו, וואס דאס גיבט מיר חיות אויף א גאנצן טאג.

איין זאך וואס שטערט מיר אביסל אין ברסלב, איז די נקודה וואס מ'שטייט אויף דעם אז יעדער מוז פארן קיין אומאן אויף ראש השנה. לויט די ברייטקייט און די ווייט-זען וואס הערשט ביי אייך, די אפנקייט וואס איר האט צו הערן וואס יעדער האט צו זאגן, און צו מקבל זיין אויך דער וואס איז נישט פונקט אין ליין אזוי ווי אייך, לויט דעם וואלט מער געפאסט פאר אייך נישט צו מאכן אן עסק אויב מ'קומט יא אדער נישט קיין אומאן.

איך שעם זיך צו זאגן, אבער דאס רעדן אזויפיל פון אומאן וואלט זיך מער געפאסט פאר אנדערע חצרות, וואס האבן מער ליב צו מאכן א טראסק, און נישט פאר ברסלב.

איך פאר נישט קיין אומאן אויף ראש השנה, ווייל איך האב א אנדערע רבי וואס ביי אים בין איך אויף ראש השנה. מיינט דאס אז מיין גאנצער עבודה איז גארנישט ווערד? מיינט אז איך האב גארנישט מיט ברסלב'ן רבין, אפילו איך לערן זיינע ספרים און איך ארבעט אויף דעם וועג?

דוד

עצתו אמונה שופטים תשע"ז

זאל איך אייך זאגן, קיין גרעסערס דער פון איז ניט פארהאנן, איי אנדערע
גוטע יודין זאגן ניט אזוי, איז נאך א קשיא."

דערפאר אז דו שרייבסט מיר אז דיין גאנצע חיות קומט פון רבין,
איז וואס שרייבסטו מיט אזא ברייטקייט כאילו פארן אויף אומאן איז א
קליינקעפעלדיגע זאך; אז דער רבי האט געהייסן פארן דארף מען פאלגן,
צי מען פארשטייט יא צי מען פארשטייט נישט.

גלייב מיר, פאר יעדן איינעם איז שווער צו פארן אויף ראש השנה,
בפרט פאר א אינגערמאן וואס לאזט איבער א ווייב און קינדער איז עס
בכלל נישט קיין גרינגע זאך, אבער א מענטש דארף זיך מאכן א פשוט'ער
חשבון: 'אז איך האב געטראפן א רבי וואס איז מיר מחזק, ער שטארקט
מיר, ער טוישט מיר, ער מאכט מיר לערנען און דאווענען, ער ווייזט מיר
אויף אז איך בין נאך יא ווערד, אז איך האב נאך א תקנה, און ער געבט מיר
עצות אויפן טאג טעגליכע לעבן, אז ער הייסט קומען צו אים אויף ראש
השנה וועל איך פארן מיט מסירת נפש'.

מוהרא"ש זכרוננו לברכה פלעגט שטענדיג זאגן, אז ווען דער רבי
וואלט ווען נישט געהייסן אז מען זאל קומען צו אים קיין אומאן אויף
ראש השנה, וואלט ער געווען דער ערשטער נישט צו פארן; ווייל עס איז
בכלל נישט קיין גרינגע זאך צו פארן, עס איז שווער ברחניות ובגשמיות
וכו', אבער אז דער רבי האט געהייסן קומען דארף מען גיין מיט מסירות
נפש.

עס איז נאך נישט געווען זייט בריאות העולם א צדיק וואס זאל צו
זאגן מיט צוויי עדות אז ווער עס וועט קומען צו זיין ציון און געבן א
פרוטה לצדקה לזכותו און זאגן די תיקון הכללי, אפילו אַם עָצְמוּ וְגָבְרוּ
חֲסָדָיו וּפְשָׁעָיו וועט ער אים א טובה טון, און ביי די פיאות וועט ער אים
ארויס שלעפן פון שאל תחתיות; דארף זיך א מענטש מאכן א פשוט'ן
חשבון, איך ווייס דאך ביי מיר ווער איך בין, און וואס איך האב אלץ געטון;
מענטשן קען מען פאפן, מענטשן קען מען אויסנארן, אבער איך ווייס
דאך יא ווער איך בין, און דא איז דא א רבי וואס האט צוזאגט אז ער וועט
א טובה טון, און ער וועט מתקן זיין ווער עס קומט צו זיין ציון, און מען
זעט דאס קלאר, אז ווען מען קומט צום רבי'ס ציון הייבט מען אן צו
לעבן מיטן אייבערשטן, מען הייבט אן צו לעבן מיט תשובה, אפילו אזא
איינער וואס איז נעבעך איינגעטונקן ביז איבער זיינע אויערן אין עבירות
פון גנם הברית רחמנא לצלן, הייבט שוין אויך אן צו האבן הרהרי תשובה,
איז א וואס איז בכלל דאס וואס דו רעדסט אזוי ברייט אז פארן אויף אומאן
איז א צומצום; וויפיל דארפן מיר וויינען צום אייבערשטן אז מיר זאלן
פארעכטן אונזערע מעשים וואס מיר האבן אלץ אפגעטון.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דייער
וועגן.

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת שופטים, כ"ח מנחם-אב, שנת תשע"ז
לפרט קטן

לכבוד דוד נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דאס וואס דו פרעגסט מיר וואס איז די גאנצע זאך פון פארן קיין
אומאן אויף ראש השנה וכו', דו שרייבסט מיר אז פון איין זייט האסטו
התחזקות פונעם הייליגן רבי'ס ספרים, און דאס איז דיין חיות וכו', און
פון די אנדערע זייט פארשטייטו נישט וואס מען רעדט אזוי סאך פון
פארן קיין אומאן.

וויסן זאלסטו אז דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן תג): "ה'ראש
השנה שלי עולה על הכל", ראש השנה ביי מיר איז גרעסער פון אלעס,
"וְהָיָה פֶּלֶא אֲצִלִּי, מֵאַחַר שֶׁהַמִּקְרָבִים שְׁלִי מֵאֲמִינִים לִי, וְלָמָּה לֹא יִזְהָרוּ
כָּל הָאֲנָשִׁים הַמִּקְרָבִים אֵלַי שִׁיְהִי כָלָם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִישׁ לֹא יַעֲדֶר. כִּי
כָּל עֲנִין שְׁלִי הוּא רֶכֶּר רֹאשׁ הַשָּׁנָה", און עס איז מיר א וואונדער אויף די
מענטשן וואס גלייבן אין מיר, און זיי זענען מקורב צו מיר, פארוואס זאלן
זיי נישט מודיע זיין פאר אלעמען אז מען זאל קומען צו מיר אויף ראש
השנה? קיינער טאר נישט פעלן, ווייל מיין גאנצע זאך איז ראש השנה."

נאך האט דער רבי געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן תה): "ה'ראש השנה שלי הוא
חדוש גדול, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שְׁאִין הַדָּבָר הַזֶּה בִּירְשָׁה מֵאֲבוֹתֵי, רֶכֶּר הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי זֹאת בְּמִתְנָה - שְׁאִי יוֹדֵעַ מִהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה; לֹא מִבְּעֵי אֲתָם
כָּלְכֶם בְּוִדְאֵי תְלִיין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי, אֲלֵא אֲפִילוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, תְּלוּ
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי", איך האב באקומען א מתנה פונעם אייבערשטן, אז
איך ווייס וואס איז 'ראש השנה', און נישט נאר ענק, נאר די גאנצע וועלט
איז געוואנדן אין מיין ראש השנה.

און נאך האט דער רבי געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן תו): "שִׁיכּוּלִין אֵז אֲנָשִׁים
לְקַבֵּל תְּקוּנִים מִה שֶׁבִּכֵּל הַשָּׁנָה לֹא הָיָה בְּאֶפְשָׁר שִׁיְהִי לָהֶם תְּקוּן בְּשׁוּם
אִפֹּן, אִף עַל פִּי כֵּן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יְכוּלִין אֲפִילוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּן. אִף עַל פִּי
שֶׁבִּכֵּל הַשָּׁנָה אֲפִילוּ הוּא בְּעֶצְמוֹ זָכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה לֹא הָיָה יְכוּל לְתַקְּנָם אֲבָל
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים. כִּי אֲמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה עֲנָנִים וְתְּקוּנִים מִה שֶׁבִּכֵּל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אִינּוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת", ראש
השנה קען איך יעדן איינעם העלפן, אפילו מענטשן וואס איך קען זיי
נישט מתקן זיין א גאנץ יאר.

דער ברסלב'ער רב ר' אהרן זכרוננו לברכה איז געקומען צום רבין
בעפאר דעם לעצטן ראש השנה פאר דער רבי איז אוועק - שנת תקע"א,
און ער האט געזאגט פארן רבין אז עס איז אים זייער שווער צו קומען
צום רבין אויף ראש השנה, ווייל ער קען נישט איבער לאזן זיין קהילה,
האט זיך דער רבי אנגערפן און געזאגט (עיין חיי מוהר"ן, סימן תו): "ווי אזוי

אין הקצוה אלא עז

האנדלט אייך איין
רופט שוין די געטור

מו"ה שבתי מארקוס הי"ו
347.735.9688

קומת הכנה לישיבה - \$54,000

זכות חלון - \$12,000

זכות חלונות בכיתה \$18,000

אזוי אויך איז געבליבן געציילטע זכותים צו קויפן אויף די אינטערשטע שטאקן. כאפט מציאות!

נקראת לשם גומרה

און די יעצטיגע טעג זענען אלע
ארבייטער צוריקגעקומען צו
פארענדיגן די בנין, צו ענדיגן צוויי
קלאסן וואס וועלן דינען פאר די
עלטערע קינדער אויף א
באזונדערע קלענערע שטאק, צו
דעם קומט צו פרישע הוצאות פון
סטעפס, רעילינגס, לעקטער,
שיטראק, עיר קאנדישן, פעינטינג
וכדומה, א ספעציעלע פלאר מיט
סאונד פראפינג ווערט
אראפגעלייגט אז די אינטערשטע
קלאסן זאלן נישט געשטערט
ווערן.

אזוי אויך ווערט יעצט געבויט א
שיינע גרויסע דאך ביים הויפט
אריינגאנג וואו די קינדערלעך
קומען אריין אין בנין.
אויך רעלינגס ווערט יעצט
פארענדיגט און נאך פלעצער
אינעם בנין וואו עס איז געווען ביז
יעצט פראוועזאריש.

מגבית
הרחבת
גבולי קדושה

א זכות לנצח נצחים!
ייע גבאי קרן הבנין:

מורה אשר בער אינדארסקי הי"ו
347.997.2348

א מעשה פון א צדיק

אהרן קליטניק

א דעקע פאר א פדיון

אפאר מינוט". דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע האט געשיקט זיין משרת רופן די רעבעצין, און ווען די רעבעצין איז געקומען האט דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע איר געזאגט: "הער גוט וואס דער איד זאגט". דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע האט אים געפרעגט: "פון וואו האסטו די פאס מיט גאלדענע מטבעות?" האט דער עושר געענטפערט: "רבי, דאס איז נאר מעשר וואס איך האב געברענגט".

האט דער בעל שם טוב געפרעגט: "ווער ביסטו?" האט דער גביר אנגעהויבן דערציילן: "איר געדענקט? איר זענט געווען ביי מיר אין מיין בודקע וואס האט שוין ממש געהאלטן ביים איינפאלן. איך האב געהאט ביי זיך א צוריסן קישן און א צודעק וואס איז געווען שמוציג און צוריסן, און איר האט עס צוגענומען פון מיר. ווי נאר איר זענט ארויס פון מיין כאטקע, האב איך אנגעהויבן וויינען צום הייליגן באשעפער: 'רבונו של עולם, עס איז מיר גארנישט איבערגעבליבן, נישט קיין קישן און נישט קיין דאכענע, און די קעלט רייסט מיר די ביינער. אבער הייליגער באשעפער, איך גלייב אינעם צדיק אז ער ווייסט וואס ער טוט און אז עס איז מיט גערעכטיגקייט, און עס ליגן אין זיינע מעשים גרויסע כוונות. איך רבוננו של עולם, עפן אויף מיינע אויגן!"

בשעת איך בין אזוי געזעסן וויינענדיג און ציטערנדיג פאר קעלט, קלאפט פלוצלינג א גוי אויפן טיר: "דאס איז דיין שכן, איוואן דער גוי", שרייט ער אריין. איך עפן די טיר, און ער ברענגט אריין א זאק מיט שטיינער און שרייט מיט פולע קללות: "נעם פון מיר דעם זאק מיט בונדלעך וואס איך האב געקויפט אין מארק! איך קאך עס און איך קאך עס, אבער עס ווערט נישט ווייך!" ער איז אנטלאפן פון מיין הויז, און ווען איך האב געעפנט דעם זאק צו זען וואס דא גייט פאר, זע איך אז דאס זענען בכלל נישט קיין בונדלעך, נאר דיימאנטן!

בין איך געגאנגען אין מארק, געקויפט בונדלעך און עס געגעבן פארן גוי, און ער איז געווארן זייער פרייליך. פון דעם זאק וואס איז געווען אנגעפילט מיט דיימאנטן בין איך געווארן א גרויסער גביר, און יעצט בין איך געקומען צום צדיק געבן מעשר."

ווען די רעבעצין האט געהערט די גאנצע געשיכטע, האט זי איינגעזען אז זי פארשטייט נישט אלץ די כוונות פון איר הייליגן מאן.

האט מוהרא"ש אויסגעפירט: א מענטש פארשטייט נישט די פעולות פונעם צדיק, מען דארף האבן אמונת חכמים. ווייל שטעל זיך פאר ווען דער ארימאן וואלט נישט געוואלט געבן די קישן און דאכענע, וואו וואלט ער אנגעקומען? אבער וויבאלד ער האט געהאט אמונת חכמים, האט ער באקומען א גליקליך לעבן..."

דער הייליגער בעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, איז אמאל אנגעקומען צו א דארף וואס דארט האט זיך געפונען א האלב איינגעפאלענע בודקע. דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע איז אריין אהין און געזען ווי עס ליגט דארט א בלוטיגער ארימאן וואס האט גארנישט געהאט ביי זיך, אויסער א בעט, א צוריסן קישן, און א צודעק וואס איז געווען שמוציג און צוריסן.

"וואס ווילסטו איך זאל דיר געבן?" האט אים דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע געפרעגט. האט דער ארימאן אנגעהויבן וויינען און געזאגט: "קוק אין וואספארא מצב איך געפיין זיך יעצט; מיין הויז האלט שוין ביים איינפאלן, מיין ווייב און קינדער וואוינען שוין נישט דא ווייל זיי ציטערן אז יעדער רגע וועט דאס הויז איינפאלן, איך בין דא געבליבן איינער אליין. איך פריי זיך אז איך האב פשוט א דאך איבערן קאפ."

האט דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע אים געענטפערט: "געב מיר עפעס פאר א פדיון." האט דער ארימאן ווידער אנגעהויבן וויינען: "רבי, איך האב דאך גארנישט!" האט דער הייליגער בעל שם טוב געפרעגט: "וואס הייסט דו האסט גארנישט? דו האסט דאך א קישן און א דאכענע!" האט ער צוריק געפרעגט: "רבי, וואס איז דאס שוין ווערד?" האט דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע געזאגט: "געב מיר דאס פאר א פדיון," דער ארימאן האט געפאלגט און עס אים געגעבן.

דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע איז אהיימגעפארן, און דער ארימאן איז געבליבן דארט ליגן אן א קישן און א דאכענע. עס איז אים געווארן ביטערליך קאלט און ער האט אנגעהויבן זייער וויינען "אוי ווי איז מיר! ביז יעצט האב איך כאטש געהאט א קישן און א דאכענע, און יעצט האב איך דאס אויך נישט."

ווען דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע איז אהיימגעקומען, האט ער געזאגט פאר זיין רעבעצין: "קוק וואס איך האב דיר געברענגט." האט די רעבעצין געפרעגט מיט א קול פון זלזול: "אחא! פון וועמען האסטו דאס היינט צוגענומען?" דער הייליגער בעל שם טוב זי"ע האט איר אנגעקוקט מיט א פארוואונדערטן בליק: "אזוי רעדסטו? דארף איך דען אזוי וויכטיג דעם שמוציגן, צוריסענעם קישן און דאכענע?"

עס איז דורכגעגאנגען א תקופה, און די רעבעצין האט שוין פארגעסן וואס זי האט געזאגט פארן הייליגן בעל שם טוב זי"ע, און עס איז אנגעקומען צום הויז פונעם בעל שם טוב א שיינער וואגן מיט פיר פערד.

א גביר קומט אראפ פון דארט, ער גייט צו צום בעל שם טוב און זאגט אים: "איך האב אייך געברענגט א כלי אנגעפילט מיט גאלדענע מטבעות." האט דער הייליגער בעל שם טוב געזאגט: "ווארט דא

אלר כחול חלק נש' וכתב י' קפ"ב כריו 10187

פארזעצונג פון פריער:

דער הייליגער רבי ארבעט ארום מיט אברהם פייטס
אים צו מאכן פאר אן ערליכער איד.

דעם קומענדיגן שבת קודש נאך'ן עסן א גרייטע
שולס סעודות איז ער געקומען צום רבי'ן, און דער
רבי האט אים געזאגט אז ער זאל פאסטן פון יעצט
מוזאזי שבת קודש ביז צום קומענדיגן שבת.

ער איז אנועקגעגאנגען פון רבי'ן מיט א
געוואלדיגע שמחה אז ער וועט שוין יעצט זוכה זיין
צו א תיקון, ער האט אנגעהויבן פאסטן משבת לשבת,
אבער אינמיטן די וואך איז ער זייער שוואך געווארן,
ממש ביז ספגת נפש. זיין ווייב האט זיך זייער
דערשטראקט און גערויפן א דאקטער, ער האט אבער
אויסגעדייט זיין פנים און נישט געוואלט קוקן אויף
אים. זיי האבן געמיינט אז ער איז משוגע געווארן
רחמנא ליצלו. זיי האבן געוואלט אריינשטופן עפעס
עסן אין זיין מויל, ער האט זיך אבער נישט געלאזט
בשום אופן. דערנאך איז ער געווארן נאך שוואכער
און שוואכער ביז ער האט שוין ממש נישט געקענט
גיין אויף די פיס, ער האט אנגעהויבן קריכן אויף די
הענט און פיס ביז ער איז אנגעקומען צום רבי'ן.

גלייך ביים אנקומען האט דער רבי אים דערלאנגט
א קליין גלעזל אויף עס אנגעגאסן מיט אביסל ברוינפן,
אזוי ווי א האלבן פינגער, און אים געזאגט, "מאך א
ברכה, און טרונק", ער האט דאס געטרונקען, און
דערנאך האט אים דער רבי געזאגט, "יעצט פאסט
ווייטער!". דעמאלט איז אים געווארן גרינגער, און ער
האט פארענדיגט די גאנצע וואך פאסטנדיג ער הייט.
און פון דעמאלט אן איז ער געווארן א בעל תשובה
גמור פאר זיין גאנץ לעבן.

ווען דער רבי איז געווען אויף יענעם שבת אינעם
דערפל געבן ברסלב, אינמיטן די נאכט ווען ר' חיים
שרה'ס איז געשלאפן אינעם זעלבן הויז ווי דער רבי,
האט זיך דער רבי אויפגעוועקט אינמיטן שלאפן

מיט א גרויסע בלה און אנגעהויבן שרייען,
"אוי וויי!". ר' חיים שרה'ס האט זיך ערוועקט
פלוצלינג מיט גרויס פחד פון די געשרייען, און
דער רבי האט אים געזאגט, "קום שפעל, קום
ארויס מיט מיר אינדרויסן!", זיי זענען ארויס
אינדרויסן, די הויז וואו זיי זענען איינגעשטאנען
איז געווען גלייך ביים אנהויב פונעם וואלד, דער
רבי איז אריינגעלאפן אינמיטן די נאכט אינעם
טונקעלן וואלד, און איז ארומגעלאפן דארט
אהין און צוריק.

ר' חיים שרה'ס איז געבליבן שטיין פון
דערווייטנס מיט גרויס שרעק און ציטער, ער
האט נישט געוואוסט וואס צו טראכטן, ער האט
נישט געהאט קיין אונגן וואס דא גייט פאר.
און פלוצלינג לויפט דער רבי צו צו אים און
זאגט, "מיין זיידע, דער הייליגער בעל שם טוב
זי"ע, איז געווען ביי מיר, ער איז נישט מסכים
צום שידוך פון חיים פייטס מיט זיין אייניקל,
און דעריבער וויל ער אים הרגענען. איך האב
אבער רחמנות אויף דעם חתן, דעריבער האט
איך געבעטן פון מיין זיידע אז ער זאל אים לאזן
לעבן, אבער זיי וועלן נישט האבן קיין קינדער,
און ממילא וועט זיך דער שידוך נישט האלטן,
און זיי וועלן זיך גט'ן".

דער רבי האט שפעטער דערציילט פאר ר'
חיים שרה'ס אז דער הייליגער בעל שם טוב
זי"ע האט אים שוין געהאט אנועקגענומען זיינע
יארן, און ער האט אים געמוזט געבן אנדערע
יארן.

שפעטער האט דער הייליגער רבי געגעבן
פאר חיים פייטס א צעטל מיט עבודות און
סיגופים, און אים געזאגט אז אויב וועט ער עס
מקיים זיין, וועט ער פאקומען ממש א גייעם
פשר'ן גוף. עס איז אים אבער געווען צו שווער
דאס צו טון, און ער האט עס למעשה נישט
געטון.

אזוי ווי די טאקטער פון ר' חיים שרה'ס, חיה
לאה, איז געווען די ווייב פון ר' צבי ארי' ז"ל, דער
זון פונעם ברסלב'ער רב, און שפעטער האט
ער איבערגענומען די רבנות פון זיין טאטע,
און ער האט געהערט די מעשה פון זיין שווער,
דעריבער האט ער געארבעט אויף דעם אז זיי
זאלן זיך גט'ן. למעשה האבן זיי טאקע נישט
געהאט קיין קינדער, און אויך האבן זיי נישט
געהאט קיין שלום בית, און זיי האבן זיך טאקע
גע'גט.

דעם
הייליגן
רבי'ס

לעבנסגעשיכטע

הע"ב

פּשטקלעך

רוחמה'ן

אין שולע מארגן און מסביר זיין
אונזער שיטה פאר די לערערין?"

אויפצומארגנס האט איידל הערמאן
באגלייט איר טאכטער, און זייער פשוט
און טרוקן מסביר געווען פאר די לערערין
איבער זייערע "מאדנע" פלענער פאר
רוחמה'ס עתיד.

פּרוי הערמאן איז

געווען אביסל

פארלוירן. זי האט

נאכנישט געוואלט

"פארלירן" איר יונגסטע

טאכטער אזוי יונג.

די לערערין האט אויסגעזען שטארק
שאקירט. "איר ווילט מיר זאגן אז איר
פלאנט שוין חתונה צו מאכן רוחמה'ן אזוי
יונג? זי איז דאך נאך א קינד!" (ווייזט אויס
אז די היסטאריע חזר'ט זיך איבער!!!)

איר

שטעלונג און מיינונג.

ווען רוחמה האט איבערגעגעבן דעם
בריוו פאר איר טאטן, האט זיך ר' יעקב
יוסף פארטראכט און דאן געזאגט: "קום
רוחמה, איך וועל דיר גרייט מאכן פאר
קאלעדזש."

רוחמה האט אנגעקוקט איר טאטן
פארוואונדערט. זי האט שטענדיג
געוואוסט אז איר טאטע האט א שטארקע
מיינונג קעגן קאלעדזש. "מיינע טעכטער
וועלן נישט גיין אין קאלעדזש, זיי וועלן
באקומען א אידישע חינוך," פלעגט ער
שטענדיג זאגן.

ר' יעקב יוסף האט זיך צושמיכלט און
איר געזאגט: "איך מיינ דעם קאלעדזש פון
א חתונה געהאט לעבן."

"וואס זאל איך אבער זאגן פאר מיין
לערערין? איך וועל זיך אזוי שטארק
שעמען," האט רוחמה כמעט געוויינט.

ר' יעקב יוסף האט זיך געוואנדן צו
זיין ווייב: "וואלסטו געקענט באגלייטן

אין

קורצן פון פריער: ר' יעקב יוסף
הערמאן שטעלט אויף זיין הייליגע שטוב
אין די טמנ'א גאסן פון אמעריקע.

ער איז נישט מוותר אויף קיין מצוה.

מקפיד צו דאווענען מיט מנין יעדן
טאג מיט מסירות נפש.

און יעצט ליינט ווייטער.

ווען ר' יעקב יוסף'ס יונגסטע טאכטער
איז אלט געווארן פופצן יאר, האט איר די
לערערין זייער צוגערעדט אז זי זאל גיין
אין קאלעדזש. "דו וועסט באקומען א
דעגרי און זיך קענען בילדן, דו האסט דאך
א גוטן קאפ," האט זי איר געזאגט.

"מיין טאטע וועט מיר נישט ערלויבן,"
האט רוחמה אויפריכטיג געענטפערט.

די לערערין האט זיך פארטראכט, און
דערנאך האט זי אפגעשריבן א בריוו פאר
ר' יעקב יוסף, וואו זי האט ארויסגעשריבן

צו

שלינגען. אבער זי האט געוואוסט וואס איז ריכטיג און זיך נישט קעגנגעשטעלט.

רוחמה האט אבער נאך אלץ נישט געוואלט הערן דערפון! נאך א פאר וואכן, ווען ר' יעקב יוסף האט געזען אז זאכן רוקן זיך נישט, האט ער גענומען די זאך אין די הענט אריין.

איין וואך שבת זענען ר' יעקב יוסף מיט זיין ווייב אהיימגעקומען שפעטער פון שול ווי געווענליך. ווען זיי זענען אהיימגעקומען האבן זיי באגריסט רוחמה: "גוט שבת, רוחמה." רוחמה האט באמערקט א פונק פון פרייד אין איר טאטנ'ס אויגן.

"מיר זענען יעצט געווען באזוכן ביי משפחת שיי. קומענדיגע מוצאי שבת ווערסטו א כלה צו משה שיי!"

"וואס?!" האט רוחמה זיך צושריגן.

ר' יעקב יוסף האט אפגעשטעלט די שמועס. "די געסט זענען הונגעריג, מיר וועלן באלד רעדן."

מיט דעם האט זיך די מעשה געענדיגט, און דער שידוך איז געשלאסן געווארן בשעה טובה ומצלחת!

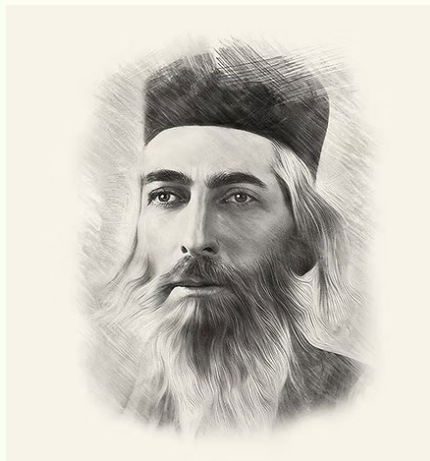
פארזעצונג קומענדיגע וואך אי"ה

אויף

א באזוך, וואס איז אויך געווען ווי אן אומאפיציעלע באגעגעניש.

א פאר טעג שפעטער איז דער טאטע אהיימגעקומען מיט א ליסטע און מיר געזאגט: "רוחמה, איך האב עטליכע געלונגענע בחורים וואס איך קלער וואלטן געווען פאסיג. איך מיינ אבער אז איך וועל צוערשט קוקן אויפן שייין בחור... דער בחור האט אלע מעלות און ער לערנט שוין צו ווערן א רב."

פרוי הערמאן איז געווען אביסל פארלוירן. זי האט נאכנישט געוואלט "פארלירן" איר יונגסטע טאכטער אזוי יונג, עס איז געווען א שווערע פיל פאר איר

אבער

גאנץ שנעל האט די לערערין איינגעזען אז איר מיינונג האט נישט קיין שום קראפט און דער באשלוס איז שוין באשטעטיגט.

...

ווען רוחמה איז געווארן זיבעצן יאר אלט, האט דער טאטע זיך אוועקגעזעצט מיט איר איין טאג און געזאגט אז עס איז צייט צו רעדן פון א שידוך.

רוחמה האט פראטעסטירט: "טאטע, איך בין נאך יונג. קיינער פון מיינע חבר'טעס חלומ'ט נאך נישט פון חתונה האבן. איך ארבעט און איך ברענג אהיים געלט צו העלפן מיט די הוצאות. איך וויל נאך ווארטן ביז איך בין אכצן."

דער טאטע האט איר געדולדיג אויסגעהערט, אבער נישט געטוישט זיין מיינונג.

עטליכע טעג שפעטער איז ר' שמעון שייין געקומען באזוכן ביי די הערמאנ'ס. זעענדיג רוחמה'ס איידעלע באנעמונג, איז ער זייער באאיינדרוקט געווארן און ער איז אהיימגעקומען דערציילן פאר זיין פרוי. מרת שייין איז דאן אריבערגעקומען

היכל הלכה

הלכות קידוש סימן ער"א סעיף י'

אויף די כוס און קוקן אויף די ליכט, גייט אויך אן פאר די מענטשן וואס זענען יוצא פון זיין קידוש; די ווייב, און די קינדער.

מיטן אייבערשטנס'ן הילף ענדיגן מיר צו די צען וואס די כוס של ברכה קידוש דארף האבן. פגום, האבן מיר שוין אויס'געשמועסט.

די צענטע און די לעצטע זאך איז; משגר לבני ביתו⁰², ביי די הלכה פון כוס של ברכה און בענטשן שטייט אין משנה ברורה אז מען

[ז] זאל מען נעמען א שיינע זילבערנע בעכער¹⁸ פאר קידוש עס זאל זיין זה קלי ואנוהו.

ווי פריער ערקלערט איז איין פון די צען זאכן וואס א כוס של ברכה קידוש דארף האבן איז אז מען דארף קוקן אויף די כוס בשעת קידוש כדי מען זאל נישט מסיח דעת זיין פון די כוס. אויך, איז צוגעקומען די הלכה אז מען דארף קוקן אויף די ליכט. די פוסקים שרייבן⁰¹ אז די ביידע זאכן; קוקן

הקדמה קצרה: ווי ערקלערט אז מען דארף קוקן אויפן כוס פון קידוש, איז דא אין דעם צוויי דיעות אין די פוסקים. עס זענען דא וואס לערנען אז דאס מיינט קוקן אויף די וויין אליין, און וועגן דעם האלטן זיי אז א גלאז איז מער מהודר צו נוצן פאר כוס של ברכה - קידוש¹⁷, אבער עס זענען דא אנדערע וואס האלטן אז קוקן אויף די כוס מיינט די כוס זעלבסט און מען דארף נישט קוקן אויף די וויין, און אזוי נעמען מיר אן. צוליב דעם:

הגהות

02) כן איתא בברכות נא: וכן נפסק בשו"ע סי' קפ"ג סעי' ד'.
03) בגמ' שבת ק"ט ע"ב איתא, דאמר רב המנונא כל המתפלל בער"ש ואומר ויכלו, מעלה עליו הכי כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, שנאמר ויכלו, אל תקרי ויכלו, אלא ויכלו, כלומר רבים, כלומר הקב"ה והוא, והרא"ש (פסחים פ"י ט"ו) גרס בגמ' כל האומר ויכלו בעש"ק כאילו מעיד על הקב"ה שברא עולמו בו ימים - ובסמוך יבואר בעזה"ש סיבה למה צריך לומר ויכלו על הכוס ולהעיד, הלא כבר הגיד נאמר בתפלה.

04) ובב"י מביא סו' מרמב"ם (הלכות סוכה פ"ו הלכ' י"ב) דכ' דבסוכות צריך לעמוד בשעת קידוש, כדי שיהא ברכת לישב בסוכה עובר לעשויתן, לפני שישב בסוכה, עכ"פ רואין דיכולין או צריכים לעמוד בקידוש - הוספתי זה כי בפנים בשלחנו הטהור המחב' אינו כותב בהדיא, מה הדין לגבי קידוש עצמו כ"א דיכולו אומר מעומד, וכ"כ בליקוטי מהר"ח דבמחב' לא הכריע כלל לענין ברכת הקידוש - ולחזור לענין ויכלו דצ"ל מעומד, משום עדות כן איתא, בעטרת צבי

17) היבע"ץ בהג' לסידור שערי שמים - לדף רצ"ד, שאביו חכם צבי בחר, בכוס עגול של זכוכית בהיר ויפה לכוס של ברכה, ולא בגביה כסף וזהב, אף שלא היה חסרו לו כלי שתיה של כסף וזהב, וטעמו ונימוקו עמו, משום, דיוצא מגמ' פסחים ק"ח ע"ב, ששבח ליהנות ממראיתו של היין, מדטעם לזכוכית משום דאיתא בגמ' ברכות נא, דאחד מדברים שנוצרך בכוס של ברכה דהא לתת עיניו בכוס של ברכה, משה' צריך שיהא נראה היין, ובזכוכית נראית היין יפה, וכן נקט רמ"א בס' קפ"ג סעי' ד' דעיקר להסתכל ביין ולא בכוס עצמו, מאידך הטו"ז סק"ד, והמג"א סק"ז הקשה עליו, שאין זו כוונת הגמ', ומה שאמרו ונותן עיניו בו היינו בכוס ולא במה שבתוכו.

18) כ"כ במקור חיים לחו"י סי' קפ"ג, ובכף החיים - סי' תע"ב איתא, דעפ"י סוד יש ליקח כסף ולא זהב, וכן מנהג רוב העולם, וכ"כ דם בסידור ר' שבת - סדר הקידוש דף ס"ד ע"ב.

01) עי' במכון בשבתך או"ק כ"א, בשם השש"כ פמ"ז הלכ' ל"ו.

שיקט כוס של ברכה פאר די ווייב ווייל; כדי שעל ידי כוס של ברכה מתברכת האשה, דורך דעם וואס זי טרינקט ווערט זי געבענטשט. דא אבער, ביי קידוש, קומט צו נאך א זאך; עס איז דא א מצוה מן המובחר אז אלע וואס האבן יוצא געווען קידוש זאלן טרינקען. מיר וועלן אי"ה ערקלערן די הלכה. מיט דעם האבן מיר מיטן אייבערשטנס הילף געענדיגט די צען זאכן וואס מען דארף האבן ביי קידוש.

שטיין ביי קידוש אדער זיצן?

הקדמה קצרה: דער מחבר שרייבט; **ואומר ויכלו מעומד, ואח"כ אומר בפה"ג, ואח"כ קידוש,** מען זאגט ויכלו שטייענדיג, נאכדעם זאגט מען די ברכה בפה"ג, און נאכדעם זאגט מען די ברכה פון קידוש. דער רמ"א זאגט; **ונוהגים לישב, אף בשעה שאומר ויכלו,** אז די מנהג איז אז מען זיצט ביי קידוש.

וואס איז די מחלוקת צווישן דער מחבר - רמ"א, און וואס נעמען מיר אן למעשה?

דער מחבר וואס זאגט אז ווען מען זאגט ויכלו שטייט מען, איז ווייל מיטן זאגן ויכלו זאגט מען עדות אז דער אייבערשטער האט באשאפן די גאנצע וועלט⁰³, און עדות שאפט דארף מען זאגן שטייענדיג⁰⁴. דער רמ"א זאגט, אז עס איז בעסער צו זיצן, און אזוי איז די מנהג. מיר געפונען צוויי טעמים:

1) לבו"ש⁰⁵ ווייל אז מען זיצט איז עס מער במקום סעודה; היות די הלכה

איז אז מען דארף מאכן קידוש ביי די פלאץ ווי מען עסט די סעודה, אז מען זיצט, איז עס מער אויפן פלאץ.

2) היות בדרך כלל איז מען דאך מוצא אנדערע מענטשן מיטן קידוש און כדי צו קענען מוציא זיין דארף עס זיין א קביעות, ווען מען זיצט, איז עס מער א קביעות⁰⁶.

א) כאטש עפ"י הלכה פסק'נט דער רמ"א אז מען זאל זיצן, און געווענליך פסק'נען מיר ווי דער הייליגע רמ"א, דא אבער, ביי חסידים, וואס פירן זיך עפ"י בעל שם הק' ותלמידיו הק', פירן זיך אזוי ווי דער אר"י הק"י⁰⁷ אז מען שטייט ביי קידוש. (עכ"פ פרייטאג צונאכטס. וועגן די קידוש פון שבת צופרי וועלן מיר נאך ערקלערן מיטן אויבערשטנס הילף) אדרבה, מען זאל שטיין פארן כבוד פונעם הייליגן באשעפער און לכבוד דעם הייליגן שבת קודש.

ב) מיר פירן זיך טאקע אז מען שטייט ביי קידוש, אבער היות עס דארף זיין א קביעות כדי צו קענען יוצא זיין קידוש, דארף מען שטיין אויף איין פלאץ און נישט זיך דרייען אהער און אהין בשעת קידוש און הבדלה⁰⁸.

ג) אפילו מיר מאכן קידוש שטייענדיג, ווען מען טרינקט די כוס דארף מען עס טרינקען זיצענדיג פאר צוויי סיבות; ערשטנס, עס איז נישט קיין דרך ארץ צו טרינקען שטייענדיג, און צווייטנס, עס איז דא אין דעם א טעם עפ"י סוד⁰⁹.

שאלה:

אויב מען גיבט געלט פאר א גוי'גויים האט מען יוצא געווען די מצוה פון מעשר? און איז עס בכלל צדקה?

תשובה:

מען איז נישט יוצא קיין מעשר, און עס הייסט נישט קיין צדקה!!

הסברה: מען טרעפט אין שולחן ערוך (יו"ד סי' קנ"א סעי' י"ב) מותר לפרנס עניים, משום דרכי שלום - אז מען גיבט אמאל געלט פאר א גוי. אבער, דער טו"ז (ס"ק ט') ערקלערט שוין, אז עס איז נאר א דרכי שלום, און נישט קיין צדקה.

01) המחבר פסק: דמפרנסים עניי גוים - והש"ך סק"ט מדייק, דמחב' הישמיט מה דאיתא בגמ' דמפרנסים ביחד עם עניי ישראל, וכ' דמזה שהישמיט משמע דאיה"נ דמפרנסים אותם אפילו לחוד, וכ"כ בבאור הגר"א סק"כ דלאו דוקא ביחד עם עניי ישראל מותר לפרנסם אלא אפילו לחוד, והטו"ז סק"ט שם כתוב לאמר, דיש חילוק בין עניי ישראל לעניי גוים, ועושה ביאור, דבגוי לא הוי מצוה מן התורה לפרנס אותם, אלא הוי דרכי שלום.

הגהות

בשם ספ' המוסר (פ"ד בהג"ה) מובא בסידור השל"ה: קידוש צריך להיות בעמידה, כקידושי כלה שהיא בעמידה והכל עומדים לכבודה, כל שכן לכלה העליונה, ע"כ אל יקל בעיניך לעמוד לכבוד השי"ת ולכבודה - וכ"ה בקצויה בכלבו (סי' מ"א) שהיה לנו לאומרו מעומד לכבוד המלך אלא...

08) כ"כ המשנ"ב סקמ"ו וז"ל, ועכ"פ צריך לזהר שיקבעו השומעים עצמן יחד דעת הקידוש כדי לצאת ולא שיהיו מפוזרים ומפורדים והולכים, א' הנה רא' הנה, "דזה לא מקרי קביעות כלל."

09) מג"א סי' רצ"ו סק"ד, עי"ש מחצית השקל, ובכף החיים כ' סקס"ד, שכן הוא בכתבי האריז"ל, ובבא"ח (בראשית שנה ב') שאין בו טעם עפ"י הנסתר, אלא עפ"י השו"ע (סי' ק"ע) דאינו ממדת דרך ארץ לאכול ולשתות מעומד, עי' בפסק"ת אות כ"ז בשם צדיקים ששתו מעומד משום חיבוב המצוה, עי' בזמירות דבר"י דרביה"ק מסאטמער זי"ע, בעת שישב שבעה ר"ל שתה מעומד עי"ש טעמו ונימיקו.

סק"י ז' ות"ש סקכ"ה, ושו"ע התניא סי"ט עי' בקונטרס אחרון סי' רס"ח סעי' ז' - וכן איתא באבודרהם ע' קמ"ז בשם רמב"ם.

05) כ"כ הלבושי שרד בשם הכלבו - כלבו בעצם מובא בב"י כאן, וכ"כ בספ' מור וקציעה.

06) כ"כ במשנ"ב סקמ"ו בשם הגר"א, ובקוצר אומ"ר, אציין מקום הטהור של האי האדינא, כי במשנה ברכות מב, היו יושבין לאכול, כל א' מברך לעצמו, הסבו א' מברך לכולם - ובתוס' מ"ג ד"ה הואיל כתבו, אבל צע"ק מהבדלה שאנו מבדילין ועומדים היאך אנו פוטרם זא"ז מיין והבדלה, אחרי שא"א לא יושבים ולא מסובין? ושמה י"ל מתוך שקובעין עצמן כדי לצאת ידי הבדלה קבעי נמי אכולה מילתא, ולכן נאה וטוב למבדיל וגם לשומעים שישבו בשעת הבדלה, שאז יהיה נראה כקבע ופוטר אותם, עי' בשער הציון סקנ"א דמסופק האם דשייבה לד' רמ"א הוי לעיכודא או אינו אלא מצד היותר טוב עי"ש.

07) בשער הכוונות - ופרע"ח, הו"ד בכף החיים סקס"ב, וכ"ה בעולת שבת סי' ש"י

אָפּזאָנאָפּ

אין די טראנק פון א שיעורי סובורבן

ארויסגעשטעלט האט זיך אז ווען דער רבי האט געוואלט באצאלן פאר'ן בעסערמינער רב, האט ער אלץ געזאגט אז ער האט צום לעבן, ער יאגט זיך נישט אפצונעמען דעם חוב, ביז דער רבי איז אוועק פון דער וועלט און דער בעסערמינער רב איז געבליבן מיט א שטר חוב פון רבי'ן, ווען דער בעסערמינער רב איז אוועק האט ער פריער אנגעזאגט מען זאל אים מיטגעבן אין די הענט די שטר חוב, און אזוי האט מען געטון.

עס איז באוויסט אז די וואס טוען פאר'ן צדיק בחייו, וועלן האבן א טובה פון אים אין די וועלט וואו מען לעבט אייביג.

די אינטרעסאנטע זאך איז אז נאכדעם וואס דער רבי האט געהאלפן טון פאר טהרתן של ישראל קען מען טרעפן א אינגערמאנטשיק אין טשיקאגא זאל זאגן ווהי אר נאט סאטמאר ווהי אר ארדינערי דזשוס ווהי וועלקאם אלל דזשוס ווהי לאו איזראעל ווהי לאו אלל דזשוס ("כמעט" אלל דזשוס).

דער רבי געפרעגט פארוואס פאררעכט מען נישט די זאכן אז די מקוה זאל זיין מער הלכה'דיג, האט מען געענטפערט אז די סיבה איז צוליב געלט, האט דער רבי געפרעגט פון וויפל געלט רעדט מען? האט מען אים געענטפערט אז מען רעדט פון פינעף טויזנט דאלער, בימים ההם! אין תשי"ב!

האט דער רבי געזאגט אז ער געבט אוועק די פינעף טויזנט דאלער וואס איז אריינגעקומען פאר זיינע ארץ ישראל מוסדות אז די מקוה זאל זיין ווי עס געהער צו זיין, און מען האט פארראכטן וואס מען האט געדארפט פאררעכטן.

דערנאך אז מען האט געזען אז דער רבי קומט אהיים אן געלט האט דער בעסערמינער רב זצ"ל געבארגט פאר'ן רבי'ן 1,500.00 דאלער, אז עס זאל נישט זיין א בזיון אז דער רבי איז אהיים פון טשיקאגא אן גארנישט, און באקומען דערויף א שטר מיט די חתימה פון רבי'ן זכותו יגן עלינו.

זוי ווי מיר האבן געשריבן לעצטע וואך עטוואס פון די לעבנס געשיכטע פון רבינו הקדוש מ'סאטמאר זי"ע, וועלן מיר פרובירן ממשיך זיין מיט נאך אינטרעסאנטע קאפיטלען פון די געשיכטע פון דעם צדיק וואס האט געראטעוועט דעם דור פון זיך נאכשלעפן נאך די ממשלת הכופרים.

פרשת יתרו תשי"ב איז דער רבי געווען אין טשיקאגא שאפן געלט פאר די מוסדות אין ארץ ישראל.

עס איז אריינגעקומען אין טשיקאגא 5,000 דאלער.

זונטאג האט דער רבי באזוכט די מקוה, מען האט געפרעגט דעם רבי'ן שאלות בנוגע די מקוה, עס איז אויסגעקומען להלכה אז די מקוה האט געהאט זאכן וואס וואלט געווען א תועלת להלכה אויב מען פאררעכט עס, די מקוה איז געווען נישט אויף די העכסטע סטאנדארט אין כשרות ווי עס וואלט געקענט זיין, האט

משה אריה שניצלער

אר נאט סאטמאר ווהי אר ארדינערי דזשוס, וואס זייערע זיידעס האבן געלערנט אין דעם רבי'נס תלמוד תורה'ס אין די פארשטופטע דערפלעך.

יא, דער רבי האט געראטעוועט דעם זיידן פון אריין פאלן אין שמד פאבריק פון די שונאי הדת, און דער אייניקל האט נאך עפעס וויכטיגעס צו זאגן אין די נושא פון ווהי אר נאט סאטמאר ווהי אר ארדינערי דזשוס.

ערב שבת קודש פרשת משפטים תשכ"ח, האט פאסירט די שרעקליכע געשעעניש אז דער רבי איז אוועקגעפאלן מיט א סטראוק השם ישמרינו, עס לאזט זיך נישט זאגן מיט ווערטער וואס אט דער געשעעניש האט באדייט פאר אלפי חסידי סאטמאר און פאר אלע ערליכע אידן שומרי תורה ומצוות בכל מקום שהם, יעדער איד באשר הוא שם איז געווען טיף באזארגט און שאקירט פון רבי'נס געזונט צושטאנד, מען האט געווארט מיט די נשמה אין די הענט צו הערן עפעס וועגן סיי וואס פארא שינוי לטובה.

בכלל איז עס געווען גאר טראגיש פאר מענטשן צו קענען טראכטן אז אזא גבור כארי ווי דער רבי איז געווען זאל קענען ווערן אזוי שרעקליך שוואך אז כמעט עוד נשמתו בו, פונקט ווי א קליין קינד פון זעקס יאר קען נישט דערהייבן נפש'דיג צו זען זיין שטארקן טאטן אויסזען שוואך און אומבאהאלפן, אזוי זענען רבבות אלפי ישראל געשטאנען און געווארט בכליון עיניים צו הערן אז דער שוידערליכער

ביינאכט.

זייט מיר מוחל, מיסטער קארעקט, אבער צו פאלאפל פארשטייט איר און צו ערליכע אידן נישט.

זומער תשי"ב האט דער רבי געמאכט א נסיעה קיין ארץ ישראל, דער רבי האט דעמאלטס געגרינדעט תלמוד תורה'ס אין צענדליגער פארשטופטע דערפלעך אין ארץ ישראל, מיט די יארן האבן די פרומערע איינוואוינער פון אט די קליינטשיגע דערפלעך זיך געצויגן צו די גרעסערע שטעט, ביז מיט די צייט זענען אט די קלענערע תלמוד תורה'ס געווארן אויפגעלעזט.

איר קענען נאך היינט געפינען וואו אימער אין ארץ ישראל און איבער די וועלט פון די וואס זאגן מיט אייפער ווהי

ווהי לאוו אלל דזשוס באט איך יו דאנט לאוו איזראעל ווהי דאנט לאוו יו.

דער רבי האט אראפגעלייגט פאר דעם אינגערמאנטשיק'ס זיידע פינעף אלפים, און דער אינגערמאנטשיק האלט אז דער רבי האט געהאט א שוואכערן פארשטאנד אין מיטל מזרח אנגעלעגנהייטן ווי ער.

עס איז שוין אן אלטע זאך אז א מענטש וואס אן ערליכער איד איז ארויס פון וועג פאר אים זאל דערנאך זיך וואגן מיט זיין פאלאפל קאפ צו האבן א מיינונג אויף ערליכע אידן.

איך וואלט גע'עצה'ט דעם פאלאפל קאפ זאל ווייטער טונקען די פאלאפל אין טחינה און זיך ארויסלאזן פון די ביזנעס פון זאגן מבינות אויף ערליכע אידן וואס טוען נאר פאר יענעם פון צופרי ביז

א דאנק די גרויסע נס האב איך זוכה געווען
צו זען די הייליגע צורה פון רבי'ן, איך בין
געווען א קינד פון פיר יאר, איך געדענק
מען איז געווען ביים הויז פון רבי'ן אויף
בעקערטאון, איך געדענק ווי אונז שטיי מיר
דארט ביי די צוים מיט די שיפע בלעכ'ן.

אים זען אין א אפגעשוואכטן מצב, איך געדענק ווי דער עולם איז זיך צולאפן מיט שרעק אזוי ווי אפגעברייט פון הייס וואסער, עס האט אויסגעזען ווי מען האט נישט געוואלט פוגע זיין קיין זיז כל שהוא אין דעם צדיק, ווי חז"ל זאגן הוי זהיר בגחלתן.

איך געדענק די וועג אהיים, אין איינעם'ס שעווי סובורבן, יא, שטעלט אייך פאר ווי ס'האט אויסגעזען א 1979 שעווי סובורבן..... מיר זענען געווען אין די טראנק, די טראנק איז געווען גראד אן קיין זיצן, די פלאר פון די טראנק איז געווען אזוי ווי די פלאר פון די טראנק פון א פיק אפ טראק אדער א פון א קארגא ווען, דער איד האט דארט געהאט עפעס א לאנגע שטעקן, אדער בעזעם, א גאנצן וועג פון מאנרא אהיים האמיר געדארפט מאנעוורירן די פלאץ אויף די גראדע גלאטע נאקעטע טראנק עס זאל אקאמאדירן מיך און מיין טאטע און די לאנגע CLUMSY שטעקן וואס דער איד האט געדארפט וויכטיג האבן דארט. יענע וועג קען איך נישט פארגעסן.

אפשר ווייסט עס נישט דער היינטיגער דור, דעמאלטס האט געהאט א קאר אפשר איינס פון צען מענטשן, און אפשר ווייניגער, די גאנצע זאך פון זיך שלעפן צום צדיק קיין מאנרא איז געווען גארנישט אזוי גרינג.

אבער קינדער דארף מען נישט מחנך זיין, קינדער טוען וואס זיי זעען, אז זיי זעען ווי דער טאטע לויפט צו א צדיק וועלן זיי לויפן צו א צדיק.

בענדער, אפילו עס זאל פאסירן עפעס א וואונדער, געבט ער נאר פאר'ן רבי'ן נישט מער ווי צוועלף חדשים, אזוי האט ערקלערט דאקטאר בענדער.

פאסירט האט א וואונדער, נישט סתם א וואונדער, נאר א דאפלטער וואונדער, דאקטאר בענדער האט נישט אויסגעלעבט קיין צוועלף חדשים פון דעמאלטס, און דער הייליגער רבי האט אויסגעלעבט צוועלף יאר.....

די מעשה מיט דאקטאר בענדער האבן מיר געהערט נישט איינמאל ווי מוהרא"ש זכותו יגן עלינו האט עס דערציילט, און ארויסגעברענגט אז א דאקטאר קען נישט מייאש זיין, א דאקטאר האט רשות צו היילן, נישט צו מייאש זיין.

א דאנק די גרויסע נס האב איך זוכה געווען צו זען די הייליגע צורה פון רבי'ן, איך בין געווען א קינד פון פיר יאר, איך געדענק מען איז געווען ביים הויז פון רבי'ן אויף בעקערטאון, איך געדענק ווי אונז שטיי מיר דארט ביי די צוים מיט די שיפע בלעכ'ן, פיר ווייסע רייעס און איין שווארצע רייע, מען קען נאך היינט זען די צוים דארט, הלואי קען איך דארט גיין באזוכן אמאל, אזוי שטייענדיג ביים צוים אריינקוקנדיג אינעווייניג, האבן די משמשים בקודש געבעטן מען זאל אוועק גיין, לויט ווי עס האט מיר דעמאלטס אויסגעזען אלץ קינד האט עס אויסגעזען ווי די משמשים האבן געזאגט אז דאס אריינקוקן איז נישט נחא פאר'ן רבי'ן זעענדיג זיין שוואכן מצב, עס איז נישט געווען נחא פאר'ן רבי'ן אז מענטשן זאלן

שוואכער מצב פון דעם מציל הדור ההולך לפני מחנה ישראל זאל זיך פארבעסערן, מען האט זיך געפילט זייער פארלוירן אז דער שטארקער גענעראל איז ליידער אזוי אפגעשוואכט געווארן.

מען האט אלאמירט דעם גרעסטן מח דאקטאר, דאקטאר בענדער, און ער האט ערקלערט אז פאר א מענטש אין די אכציגער יארן צו קענען דורכלעבן אזא סטראוק איז נארמאל נישט במציאות, חוץ איין איינציגער מאל האט ער געזען אז אזאנס זאל פאסירן אז א אכציג יעריגער פאציענט זאל זיך ארויס זען לעבעדיג פון אזא סטראוק.

און אויב עפעס, זאגט דאקטאר

געשעענישן

אינערהאלב קהילת היכל הקודש ברסלב

די קינדער פון תלמוד תורה קרית יואל ביים ציון פון הרה"ק
מוויזניץ זי"ע אין מאנסי - ה' ראה

מיטינג מיט די קרית יואל'ע חבורה אין
בעפארגרייטונג צום אנשי חיל קאמפיין - ה' עקב

די עלטערע קינדער פון תלמוד תורה בית שמש ביים מעביר סדרה זיין - עש"ק ראה

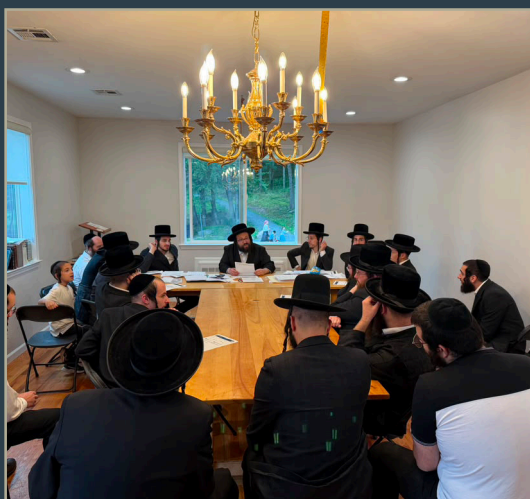

קביעת מזוזה מיט די תומכים פון די נייע קלאסן אין מחנה אילן החיים - א' ראה

סיום תהילים פון הילד אלימלך ליבערמאן נ"ו און סיום משניות סדר קדשים פון הילד ישראל ראובן בלום נ"ו אין תלמוד תורה בית שמש - עש"ק ראה

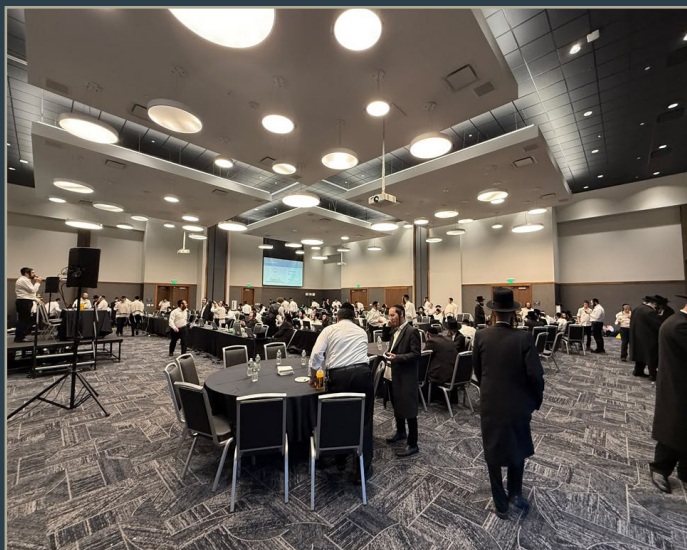
מיטונגען אין שטוב פונעם ראש ישיבה שליט"א אין בעפארגרייטונג צום אנשי חיל קאמפיין - א' ראה

פרייליכע חתונה פון החתן שמחה וויינבערג הי"ו עב"ג בת מו"ה אשר לעמיל זוסמאן הי"ו אינעם בנין התלמוד תורה
אין שטעטל - א' ראה

די קלענערע קינדער פון תלמוד תורה בית שמש אויף א טריפ צו א פארק - ד' ראה

אנשי חיל נאכט - ה' ראה

סיום הש"ס פון מו"ה ישראל דוד העסקעל הי"ו
ביים מלוה מלכה אין שטעטל - מוצש"ק ראה

מו"ה שלמה ברוך בלוי שליט"א ביים איבערגעבן דעם נייעם
ספר תוך הנחל פארן ראש ישיבה שליט"א - מוצש"ק ראה

מלוה מלכה און סעודת הילולת רביה"ק מסאטמאר זי"ע אינאיינעם מיט פרייליכע טענץ לכבוד די נייע ספר תורה
אריין געגעבן דורכ'ן ראש ישיבה שליט"א - מוצש"ק ראה

אינגארהיים

אינהלציה

בס"ד
שופטים
תשפ"ו
נומער 31

ראדאקציע:

ש. טראכטער
ג. פקעטע
ח. פ. וועבערמאן
ש. ל. פליישמאן
ח. שטיינבערג
ל. וועבערמאן
ל. סאקס
ח. פאפנהיים
ל. לב
ח. סופר
ח. פעדער

845.379.1161

136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747

Inderheim@bletelmagazine.com
Kinderheim@bletelmagazine.com

קול ברסטב:

212.444.9191

אידישע שטוב:

212.444.9169

CATSKILLS, WE HAVE YOU IN MIND

Stay Connected

WITH PROTEK

TALK-ONLY AND TALK&TEXT PHONES, READY TO USE

BRAND NEW AVAILABLE!

KYOCERA DuraXV

FROM **\$325**

KYOCERA DuraXV EXTREME

FROM **\$330**

HOT!! BRAND NEW AVAILABLE!

KYOCERA CADANCE

\$300

REG. \$350

FREE! YIDDISH KEYPAD STICKERS

TCL FLIP 2

FROM **\$95**

FREE CASE

WONDER PHONE (Waze on car screen)

\$399

LETAHER WAZE

\$349

TAK PHONE (Waze on car screen)

\$275

REG. \$330

BLISS B1

\$130

FREE! POWER BANK

POM PHONE TALK ONLY / TALK & TEXT

\$370

FREE! POWER BANK

POM CLASSIC TALK ONLY / TALK & TEXT

\$289

UNLOCKED

LG CLASSIC FLIP

\$210

REG. \$240

MP3

over 40 options available!

call us for advice

PROTEK

Catskills

PURE CONNECTIVITY

FREE DAILY DELIVERY!
TO ALL BUNGALOW COLONIES & CAMPS
'SAME DAY' FOR ALL ORDERS ORDERED UNTILL 4:00

845.999.TALK(8255)

All Phones Are Approved By Vaad Haishur Monsey

SAMVIX X9200

\$269

Optional: No video playback

SAMVIX X8400

\$209

Optional: No video playback

AKITO PICO-H

\$119

SUMMER BUNDLE DEAL!!

SONIM XP3800
with 2 months unlimited service included!

\$139

הער א מעשה

13 זיכערסאכטן 13 משה פון תפילה רח"ל, וועכערמאנן 4083-845-662

א פרוי פון

קרית ברסלב

איך האב זייער שטארק געוואלט האבן א נייע שייטל. איך האב געוואוסט אז דער איינציגסטער וועג וויאזוי איך קען דאס יעצט באקומען איז נאר דורך תפילה. יעדעס מאל וואס איך האב אנגעטון מיין שבת'דיגע שייטל.

האב איך געבעטן דעם אייבערשטן אז איך וויל האבן א שיינע שייטל לכבוד שבת ויום טוב. היות איך האב עטליכע נאנטע חתונות בקרוב, וויל איך זייער שטארק פילן באקוועם און זיך גוט שפירן מיט א פרישע שייטל.

ס'איז אריבער א היפשע צייט מיט אזעלכע תפילות. איין טאג בין איך געגאנגען באזוכן מיין מאמע תחי', און זי זאגט מיר אז זי האט זיך געקויפט א נייע גוטע שייטל, אבער ס'איז איר געווען צו א לעכטיגע קאליר.

איך האב עס אנגעפרובירט, און ס'איז ממש געווען ווי געגאסן אויף מיר; פונקט מיין קאליר, א גאר גוטע קוואליטי, שיין און פונקט לויט מיין געשמאק.

א פרוי פון

ארץ ישראל

איך האב געדארפט פארן קיין חוץ לארץ פאר מיין שוועסטער'ס חתונה, איך האב אלעס גרייט געמאכט, פאר מיר פארן, פרעג איך מיין מאן, "האסטו גרייט

געמאכט די ספאדיק? זאגט ער מיר, "ניין, איך געדענק נישט, איך האב נישט געזען די ספאדיק."

מיר קוקן איבעראל, און די ספאדיק איז נישטא. מיר קוקן אינדערהיים, און די ספאדיק איז פשוט פארלוירן.

אינמיטן כאפן מיר אז ס'איז שוין גאר שפעט, און אויב מ'ויל נאך כאפן די פליגער דארף מען ממש לויפן. וואס טוט מען דא?

למעשה, האבן מיר געזאגט, "דאס איז עס, מ'דארף גיין." און מיר זענען ארויסגעפארן.

אויפן וועג איז געווען טרעפיק, איך רעד מיט מיין מאמע, און איך זאג איר, "איך ווייס נישט צו מיר גייען כאפן די פליגער, אבער איך גיי בעטן דעם אייבערשטן אז מיר זאלן האבן א מעשה פון תפילה."

מיר קומען אן צו די עירפארט, ס'איז שוין געווען א שעה פאר דיפארטשור, מיר לויפן ווי משוגע. איך האב אפילו נישט געהאט צייט צו קוקן אויב ס'וועט זיין א דילעי אדער נישט, אבער איך האב געטראכט אז קיינער זאגט דאך גארנישט, מסתמא איז נישטא קיין דילעי.

איך האב פשוט ווייטער געהאפט און געבעטן.

מיר קומען אן צו די געיט, ממש מיט די לעצטע כוחות, ס'איז צען מינוט פאר דיפארטשור, די געיט איז שוין געווען צוגעמאכט, און קיינער איז נישט דארטן. איך טראכט זיך 'שוין, וואס וועט דא זיין? איך וויל מיך שוין אנהייבן בעטן ביי די חברה זאלן אונז אריינלאזן, זאגן זיי אונז, "ס'איז בסדר, איר קענט צוריקקומען אין איין און א האלב שעה, די פליגער פארט נאכנישט."

אזוי שטייענדיג דארט זעען מיר ווי אלע מענטשן קומען ארויס פון פליגער, ווייל ס'איז געווען עפעס א פראבלעם, דער אייבערשטער הערט זיך צו צו יעדע ווארט.

"מאמי, א מורטשקעס!" דער רוף פון מיין צוויי-יעריג טעכטערל האט מיר געמאכט אויפשפרינגען פון מיין פלאץ.

א שמייכל קומט מיר ארויף אויפ'ן פנים הערנדיג ווי זיס זי קען שוין ב"ה רעדן. "מאמי, אסאך אסאך מורטשקעס!" שרייט זי ווייטער מיט איר זיס קוויטשקעדיג שטימעלע.

מורטשקעס? אין אונזער הויז? וואונדער איך זיך. איך פראביר דאך אלעמאל אכטונג צו געבן די שטוב זאל זיין זויער און עס זאלן נישט איבערבלייבן קיין ברעקלעך עסן אויף דער ערד, אבער דאך, אזוי איז עס מיט קינדער - איבעראל קומט אן עסן

שכח איבערשטער פאר די קליינע הענטלעך וואס קומען אן אין יעדן ווינקל.

איך גיי נאך מיין טאכטער אהין וואו זי ווייזט מיר אן, און עס ווערט מיר שווארץ פאר די אויגן. איך זע א לאנגע שורה פון מורטשקעס; איך גיי זיי נאך און איך זע ווי אין דער וואנע לויפן ארום מורטשקעס - טייל פון זיי אויפ'ן וועג אריין און טייל אויפ'ן וועג ארויס. איך ווייס נישט פונקטליך וואס זיי האבן דארט געפונען, אבער מען וועט זיי מוזן פארטרייבן.

איך גיי צו דער שאפע פון די רייניגונג מאטריאלן און פראביר צו טרעפן עפעס וואס וועט זיי קענען דערשרעקן. איך עקל מיר אזוי פון די קליינע באשעפענישן; מיינע יונגלעך וואלטן די ארבעט מיט פרייד איבערגענומען פון מיר, אבער אזוי ווי איך בין נאכנישט באשאנקען געווארן מיט קיין זין, האב איך נישט קיין צווייטע ברירה. איך נעם ארויס דעם אינסעקטן-ספרעי און נעם זיך אליין צו דער ארבעט.

נאך א לאנגן קאמף, פון וועלכן איך בין עטליכע מאל כמעט אנטלאפן, זענען שוין אלע מורטשקעס געווען טויט. יעצט

א חתונה פון מורטשקעס

האב איך זיך גענומען גוט אפצורייניגן מיט בליטש, זיכער צו מאכן אז זיי וועלן מער נישט צוריקקומען.

פון דארט בין איך געלאפן אנצוגרייטן עפעס צו עסן, ווען ביי מיר אין מח איז קלאר אז מיט דעם האט זיך די מוריששקע-מעשה געשלאסן, און מיר האלטן שוין ב"ה דערנאך.

דער טאג איז ווייטער געלאפן און עס איז שוין געווארן נאכט. איך לייג אריין נאך א לאד אין די וואשמאשין און אטעם טיף אריין זיך אנצושעפן מיט פרישע כוחות פאר די קומענדיגע מיסיע פון באדן און איינשלעפן די קינדער.

פלוצלינג הער איך א געשריי: "מאמי, א מוריששקע!"

א שוואכקייט איז מיר באפאלן. איך האב דאך אזוי שווער געארבעט זיי אלע צו פארטרייבן, וויאזוי זענען זיי אזוי שנעל צוריקגעקומען?

איך האב געפילט ווי איך ווער אויס מענטש; און עס פאלט אויף מיר אראפ א קטנות המוחין, און עס כאפט מיר אן זייער נישט קיין גוטע גיסטע.

פלוצלינג האבן זאכן אנגעהויבן מיר צו באדערן: עס האט מיך גערוועזן געמאכט אז אלע טוים ליגן אויסגעשפרייט אויף דער ערד; עס האט מיך גערוועזן געמאכט אז די קינדער זענען נאכנישט געבאדן; איך האב מיך גערעגט פארוואס די קינדער פאלגן נישט גלייך ביים ערשטן מאל, און פארוואס די בעיבי האט פונקט יעצט אפגעמאכט צו וויינען.

איך האב זיך געערגערט פארוואס מיר האבן אזא אלטע הויז, פארוואס מיר האבן נישט קיין קאר, און פארוואס מיינ מאן איז נאכנישט אהיימגעקומען.

און אזוי, מיט א שלעכטער גיסטע האט יעדע זאך גענומען פיל לענגער.

ערשט נאכדעם וואס די קינדער זענען שוין געווען אין די בעטן, האב איך זיך דערמאנט דאס וואס דער ראש ישיבה

חזר'ט אזויפיל:

די פראבלעם איז נישט די אלטע הויז, נישט די קינדער וואס פאלגן נישט, נישט די שפילצייג וואס ליגן אויסגעשפרייט אויף דער ערד, און אפילו נישט די מוריששקעס. די פראבלעם איז - אז איך בין נישט פרייליך.

ווייל ווען א מענטש איז פרייליך באדערט אים גארנישט; עס איז אים גוט און ער איז צופרידן מיט וואס ער האט. אבער אז מען איז חלילה נישט פרייליך און מען געפינט זיך אין א מצב פון קטנות המוחין, דעמאלט באדערט אלעס און מען ווערט גערוועזן פון יעדע קליינע זאך.

עס האט מיך דערמאנט די מעשה פונעם מענטש וואס איז ארומגעגאנגען מיט שמוציגע ברילן און ער האט זיך איינגערעדט אז יעדער איז שמוציג, ביז זיין חבר האט אים מסביר געווען אז וויבאלד זיינע ברילן זענען שמוציג זעט ער שמוץ אויף יעדן איינעם; איינמאל ער וועט אפפירן זיין בריל, וועט ער זען אז יעדער איז ריין.

איך האב מיך גענומען בעטן פונעם אייבערשטן אז איך זאל זיין פרייליך און נישט זוכן קיין חסרונות, נאר זען דאס גוטס אין יעדע זאך.

מיט פרישע כוחות האב איך זיך גענומען אויפרייניגן דאס הויז. שכן אייבערשטער ווען מיינ מאן איז אהיימגעקומען בין איך שוין געווען אין א פיל בעסערער שטימונג, און איך האב שוין אפילו געקענט לאכן פון די גאנצע מעשה מיט די מוריששקעס.

דער ראש ישיבה האט לעצטע וואך ערקלערט ביי א שיעור אז אויב מען האלט נישט פון די קינדער, וועט מען אין זיי נאר זען חסרונות. אויב מען האלט נישט אז זיי זענען עפעס ווערט אדער אז זיי זענען געלונגען, וועלן זיי נישט קענען מצליח זיין אין לעבן.

אזוי אויך אויב מען האלט נישט פונעם מאן, מען קוקט אים נישט ארויף

און מען האט אים נישט ליב, וועט מען ווערן גערוועזן פון יעדע קליינע זאך וואס ער טוט. פארשטייט זיך אז דאס פאסירט נאר ווייל מען איז נישט פרייליך; ווייל ווען א מענטש איז פרייליך באדערט אים גארנישט, אבער ווען מען איז נישט פרייליך באדערט אלעס. מען זעט נאר די חסרונות פונעם מאן און מען ווערט גערוועזן פון יעדע זאך וואס ער טוט.

מען ווערט גערוועזן אז ער לייגט נישט אריין זיינע זאכן אין די וועש-שיסל, מען ווערט גערוועזן אז דער הוט און רעקל ליגן אויפן דיינינג-רום טיש, עס באדערט אז ער קומט אהיים שפעט, אז ער איז פארנומען מיט זיין טעלעפאן, אדער אז ער טרינקט אויס די זופ גראד פונעם טעלער. מען ערגערט זיך פארוואס ער גייט נישט צו א שיעור.

אבער איינמאל א מענטש איז פרייליך און זוכט אויף דאס גוטס וואס ער האט אין זיך אליין - ווען מען האלט פון זיך אליין - דעמאלט קען מען אויך זען דאס גוטס אינעם מאן און האלטן פון אים.

אויב מען וועט פאלגן וואס דער ראש ישיבה לערנט אונז און זוכן "איין גוטע זאך וואס דער מאן האט", און מען וועט נאר אויף דעם לייגן דעם דגש און טראכטן בלויז פון די איין גוטע זאך, וועט מען פלוצלונג טרעפן אין אים אזויפיל גוטס; מען וועט זען אז ער איז כולו טוב, ער איז אזוי ערליך, וואויל, לעכטיג און געלונגען, און ער האט אזעלכע גוטע מידות.

דאס איז פונקט ווי דער הייליגער רבי ערקלערט אונז דעם פסוק: "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואינגו" - אז אפילו ביי דעם גרעסטן רשע, ווען מען זוכט דאס גוטס אין אים און מען טראכט נאר פון די גוטע נקודה וואס ער האט, קען מען אים אינגאנצן איבערדרייען צום גוטן.

און אז דער מאן אדער דאס קינד פילט אז מען האלט פון אים, וועט ער האבן די מעגליכקייט צו ווערן נאך בעסער, און ער וועט מיטן אייבערשטן'ס הילף קענען שטארק מצליח זיין.

אויפן וועג אהיים

צוזאמען ביים שיעור פארברענג. ווערן בעסער איך בענק. כאטש עפעס איך געדענק.

אייטער וואס לאזט נישט גיין ווייטער

דער הייליגער רבי, האט מעדעצינען, ספעציעל פאר דיין זעהל, האב עס אינזינען, זיינע עצות, א רפואה, עס געבט אמונה, ערך עצמי, היילט און באנדאדשירט, א בעל מום בנפשי. מיטן אייבערשטן רעד, עפן דיין מויל, הייל דיין soul אן inside גלעט, א healing cream א workout gym וועסט מער נישט זיין, א בעל מום... די muscle פון דיין גייסט, exercise מיטן הייליגן רבינ'ס עצות, ארויס דו גייסט, פון mental crisis וועסט באקומען, געווינען, אין דיר אמונה, פרייליכקייט, גילה רינה, plus פארדינען, השראת השכינה!...	שאל המלך, נישט אזוי פֿיילעך, די שכינה אויף אים, נישט יעצט רוהט, מ'זארגט, מ'טוט, אויפצולעבן, זיין ביטער געמיט. דער פאסטוך דוד, וועט קומען שפילן, ער האט האט די כבוד, ברענגען צוריק, אין הארץ פון קעניג, שמחה און גליק... ער שפילט, ער שפילט, אויף זיין פידל'ע, דאס הארץ גערירט, יש מנהיג, יש בורא, ער וועקט אויף אמונה, מיט זיין ווייכע סטרונע. פארשוואונדן, מרה שחורה... פונדאסניי שורה, די הייליגע שכינה... א מום, א ריס, א לאך, עס פעלט, קאנפידענס. די נפש, די גייסט, זי איז צו sliced טרויעריג פארקנאקט, א וואנט blocked לאזט נישט גיין ווייטער, אכן אתה, קל מסתתר - וואו ביסטו טאטע...?	אויף א בעל מום, שטייט געשריבן, רוהט נישט די שכינה... אזא רחמנות! נישט צום פארשטיין, פארוואס, ווי אזוי קען עס זיין, האט ער אליין, designed געמאכט זיין פלאן? זיך אליינס גענומען, זיינע מומין? וואס איז ער שולדיג, וואס האט עס מיט אים, פארוואס און פארווען, ס'איז נישט זיין פראבלעם, זיין blame זיין הענט, זיין פיס, אדער סיי וואס עס איז, א באבא עפעס, אין זיין דמות... ביים שיער ליל שישי, מוהרא"ש רעדט, א מום בנפשי, קיינער זעהט. ווען inside מ'איז, צוקלאפט און צוריסן, אן קיין בטחון, שרעק פארן שכן, הייסט מען א בעל מום, אפילו מען גייט נישט קרום...
--	---	--

ער האט נעבער אנגעזעצט

די געלט נאר אויף אופנים וואס זאלן
ברענגען נאך רווחים.

אזוי איז אריבער יאר נאך יאר און
חיים איז זייער שיין מצליח. ער גיט
צדקה און מעשר, און פירט זיך ווי אן
ערליכער איד דארף זיך פירן מיט זיין
געלט.

ויהי היום, איין שיינעם טאג גייט
בערל אין בית המדרש און זיינע אויגן

ביים היימישן ציבור. מענטשן האבן אים
געקענט אלס אן ארנטליכער מאן; מען
האט אים געטרויעט און זיין מזל האט
כסדר געשיינט אלץ מער און מער.

ער האט אנגעהויבן אינוועסטירן, און
מענטשן האבן געוואלט האבן א חלק
אין זיינע אינוועסטמענטס. דעריבער
האבן מענטשן איינגעלייגט אסאך
געלט ביי אים. חיים איז געווען אן
ערליכער איד און האט טאקע גענוצט

יין קליין איז א
געניטער סוחר. דער
אייבערשטער האט
אים געשאנקען מיט
א סייעתא דשמיא,
אז וואס ער האט נאר אנגעריירט איז
געווארן גאלד.

ער האט זיך אריינגעלייגט אין
מארגענזשעס, און ביז א קורצע צייט
איז ער געווען איינער פון די גרעסטע

פאלן אומגערישט אויף א צעטל, אן אפיציעלער בריוו וואס ליגט אויפ'ן טיש. ער האט באמת נישט געמיינט צו ליינען יענעם פריוואטע זאכן, אבער די ווערטער זענען אים פשוט געשפרינגען פאר די אויגן. עס איז געווען א בריוו פונעם באנק וואס מעלדט אז וויבאלד מען האט נישט באצאלט די מארגעדזש אויפ'ן הויז, לייגן זיי ארויף א "לין" (LIEN) אויפ'ן הויז, און ביז א קורצע צייט וועט די הויז ווערן די אייגנטום פונעם באנק.

בערל'ס אויגן האבן באמערקט דעם נאמען אויפ'ן בריוו: "חיים קליין".

ער האט זיך אנגעכאפט ביים הארץ. "חיים?" ווער וואלט דאס געגלייבט! אבער מער פון דעם האט ער זיך דערשראקן, ווייל ער האט געהאט געלט איינגעשטעקט ביי חיים'ען, און ער האט פארשטאנען אז אויב חיים זעצט אן, דאן זעצט ער אויך אן.

בערל פעניעט נישט; ער ווייסט אז יעדע מינוט איז טייער. ער לויפט שנעל צו חיים און זאגט אים אז ער וויל ארויסציען פונעם געשעפט.

חיים וואונדערט זיך: "פארוואס?" וויל ער וויסן.

אבער בערל פארשטייט אז וואס ווייניגער מען רעדט אלס געזונטער, און ער זאגט אים עפעס א תירוץ אז ער דארף דרינגענד דאס געלט.

חיים פארשטייט און גיט אים צוריק זיין געלט. בערל האט אפגעאטעמט; ברוך השם ער האט אפגעראטעוועט זיינע אפגעשפארטע פאר דאלאר.

אבער יעצט שפירט ער פאר א חוב צו מעלדן אנדערע; עס איז דאך פשוט א מצוה אין די תורה, א ריכטיגע גמילת

חסד.

נאר איין זאך האט ער פארזען: ער האט פארגעסן איבערצוקוקן און מברר זיין אויב דער בריוו איז טאקע געווען צו אט דעם "חיים קליין" איידער ער האט פארשמירט אין גאס. באמת האט בערל געהאט א טעות; דער בריוו איז געווען צו אן אנדערן חיים קליין, אבער ער האט נישט געקלערט דערוועגן אדער פרובירט מברר צו זיין. ער האט געזוכט די סארט מצוות און פאר אלעמען דערציילט די גרויסע נייעס אז "חיים קליין" האט אנגעזעצט.

עס האט נישט גענומען קיין לאנגע צייט און אלע זענען געקומען קלאפן אויף די טיר, אז זיי דארפן "שוין" צוריק זייער געלט. נאך איידער חיים האט פארשטאנען וואס דא גייט פאר, איז שוין ליידער מקוים געווארן דאס וואס מען האט זיך אויסגעמשלט אויף אים, און חיים איז טאקע געווארן א בלוטיגער ארימאן. ממש פון איין טאג אויפ'ן צווייטן האט זיך דאס מזל אזוי איבערגעדרייט, און ער איז געווארן א גרויסער בעל חוב.

דאס וואס אלע האבן ארויסגעצויגן דאס געלט אויף איינמאל האט אים ממש צוגרונד געלייגט, און חיים האט זיך דערזען מיט א בארג חובות. פונעם אמאליגן עושר איז שוין מער נישט געבליבן ווי א שיינער אפיס.

חיים איז געווען אובד עצות: וואס טוט מען דא? א איד האט אבער אן עצה, און חיים כאפט א "שפאציר מיט'ן אייבערשטן". ער שמועסט זיך אויס דאס הארץ אויף פשוט'ן אידיש, התבודדות, ווי דער הייליגער רבי לערנט אונז. ער וויינט צום אייבערשטן: "מאין יבוא עזרי? פון וואו וועט קומען מיין הילף?" עזרי מעם ה', נאר פונעם אייבערשטן.

און אט, אזויווי ער שפאצירט פארזינקען אין זיינע מחשבות, הערט ער ווי אן אלטער איד רופט אים: "יונגערמאן, אפשר קענסטו מיר געבן א האנט?"

ער דרייט זיך אויס און דערזעט אן אלטן איד וואס מוטשעט זיך ארויפצוגיין עטליכע טרעפ. חיים האלט אים אונטער און העלפט דעם איד גיין אפאר טריט.

"וואס גייט פאר מיט דיר? איך זע אז דו קוקסט אויס זייער אנגעשטרענגט."

חיים פרובירט צו מאכן א פאלשן שמיכל צו פארדעקן זיינע זארגן, אבער אן ערפאלג. "אלעס איז ביי מיר גוט, ב'ה", זאגט ער פארן איד.

"פארט, דערצייל מיר. וואס דריקט דיר? געלט?"

אז איינער פרעגט אזוי דירעקט, זאגט חיים דעם אמת, אז יא, ער געפינט זיך אין א זייער שווערן פינאנציעלן מצב.

"וויפיל דארפטו?" וואונדערט זיך דער אלטער.

חיים ציט מיט די אקסלען. וואס זאל ער אים זאגן? אז ער דארף כאטש א פערטל מיליאן זיך צוריקצושטעלן אויף די פיס?

"א האלב מיליאן וועט דיר העלפן?" פרעגט דער אלטער נאך איידער ער ענטפערט.

חיים עפנט צוויי גרויסע אויגן. דאס איז דאך ממש א מעשה מיט אליהו הנביא. "געוויס", שטאמלט ער ארויס, נישט וויסנדיג וויאזוי די מעשה וועט זיך ענדיגן.

כל צרה שלא תבוא אויב עס וועט זיך מאכן, אבער דערווייל דארף ער עס נישט.

אזוי איז אריבער א גאנץ יאר, ווען ב"ה דער מצב ביי חיים האט זיך סטאביליזירט און זיין מזל האט ווידער אנגעהויבן צו שיינען.

נאך א יאר רופט ער אן דעם אלטן איד און זאגט אים: "איך וויל זיך טרעפן מיט אייך, אייך באדאנקען, הגם עס האט נישט אויסגעפעלט."

צום באשטימטן טאג טרעפן זיי זיך אין פארק. חיים ווארט שוין אומגעדולדיג אויפ'ן אלטן איד, און אט קומט ער אן, דאס מאל שוין מיט א געהילף.

דער געהילף טרעט פאראויס און זאגט אים שטילערהייט: "דער אלטער וועפט אביסל; ער גייט ארום טיילן טשעקלעך. נעם עס פון אים און זאג אים ישר כח, אבער זאלסט וויסן אז עס האט נישט קיין דעקונג."

חיים שטייט געפלעפט! עס האט נישט קיין דעקונג? אוי, ווי עס האט א דעקונג! דער אייבערשטער האט עס געדעקט. טרערן קומען אים אין די אויגן; ער הייבט אויף זיינע אויגן צום טאטן אין הימל און זאגט: "מה רבו מעשיך ה'!" ווי וואונדערליך זענען דיינע וועגן, באשעפער.

א יאר צוריק שפאצירט זיך חיים צוקלאפט און צובראכן, פארלוירן און מייאוש, און בעט זיך ביים אייבערשטן ער זאל אים העלפן, און אט קומט אים אנטקעגן א איד מיט א טשעק. דער אייבערשטער האט אזוי געפירט, אז דער טשעק האט אנגעהויבן דרייען זיין

נאך איינער וויל ארויסנעמען זיין געלט פון די געשעפטן. חיים זיפט אפ. יענער קומט אריין און זיין בליק פאלט אויף דעם האלב-מיליאן דאלערדיגן טשעק. ער שטעלט זיך אפ א מינוט. "אפשר לוינט נישט ארויסצוציען. איך זע אז ער האט דאך יא..."

"אה... איך האב זיך בארעכנט, גיב מיר אפאר מינוט. איך וועל איבערטראכטן..."

דער אלטער מאכט נישט קיין גרויסע צערעמאניעס;
ער שלעפט ארויס א טשעק-ביכל און זאגט אים: "דו
געפעלסט מיר. איך בארג דיר אויס א האלב מיליאן,
און איך טראסט דיר אז אין א יאר ארום, ג' אלול, וועלן
מיר זיך דא טרעפן און דו וועסט מיר קענען אפצאלן
דעם חוב."

די פייגעלעך פון שטאט האבן שנעל געטראגן דעם קול אז חיים האט "יא" געלט, און אז ער ווייזט זיך אין "מיליאנען..."

און דער אייבערשטער, דער מסבב כל הסיבות, האט אזוי געפירט אז ביז אפאר וואכן האט זיך דאס רעדל געגעבן א דריי און מענטשן האבן פריש אנגעהויבן צו אינוועסטירן אין חיים'ס געשעפטן. די גאס האט דאך געשמועסט אז ער האט למעשה "יא..."

חיים האט זיך דערזען מיט א נס. ישועת ה' כהרף עין; ער האט ניטאמאל געדארפט נוצן דעם טשעק פון דעם אלטן. ער האט דאס אוועקגלייגט על

דער אלטער מאכט נישט קיין גרויסע צערעמאניעס; ער שלעפט ארויס א טשעק-ביכל און זאגט אים: "דו געפעלסט מיר. איך בארג דיר אויס א האלב מיליאן, און איך טראסט דיר אז אין א יאר ארום, ג' אלול, וועלן מיר זיך דא טרעפן און דו וועסט מיר קענען אפצאלן דעם חוב." דער אלטער גיט אים זיין טעלעפאן נומער, און אויך חיים גיט אים זיינס.

ער בלינקט מיט די אויגן צו זען אויב די מעשה איז וואר אדער ער חלומ'ט, אבער ניין, ער איז נואך. ער האלט אין האנט א טשעק פון א האלב מיליאן דאלער.

חיים הייבט אויף די אויגן צום הימל, נישט גלויבנדיג אז די מעשיות וואס פאסירן נאר אין די פאנטאזיע ביכער, פאסירן יעצט מיט אים.

חיים איז אריין אין אפיס; ער דארף זען צי די געלט איז טאקע דא אין באנק. אבער נאך איידער ער האט געקענט טון וואס ער האט געדארפט, קלאפט מען אים אין טיר.

רעדל צוריק צום גוטן.

און איר זאגט אז עס האט נישט קיין דעקונג? וואס מיינט דעקונג? געלט אין באנק מיינט דעקונג? דעקונג האבן מיר פון אונזער טאטן, פון אונזער גרויסן באשעפער!

דער אייבערשטער האט זיך זיינע וועגן וויאזוי ער העלפט אונז, נישט דוקא דורך דעם וועג וואס זעט אויס פאר אונזערע פלישיגע אויגן; דאס איז די ישועה. נישט דאס וואס שטימט לויט די ביכער, דאס איז דער נס. נאר דער נס איז דאס וואס מיר זענען זוכה אויסצוגיסן אונזער הארץ צום אייבערשטן און אים אויסצודערציילן אלעס וואס גייט אויף אונז אריבער. דאס איז אונזער נס, דאס איז אונזער ישועה, און דאס איז אונזער דעקונג.

דער ראש ישיבה שליט"א דערציילט אפט די מעשה, אז מען האט אמאל געהערט דעם הייליגן בעל התניא וויינען ביי די ווערטער פון תהלים "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ", און ער האט געוויינט: "אייבערשטער, איך דארף נישט קיינעם... נאר דיר באשעפער אליינס! נישט די וועלט און נישט יענע וועלט, נאר דיר באשעפער אליינס!"

מיט די עצות פון רבי'ן, און מיט די אומשאצבארע עצה פון התבודדות, קענען מיר אויך צוקומען צו אט דער דביקות און קשר צום באשעפער, אז מיר זאלן אויך וויסן, געדענקען און קענען זאגן: "איך דארף נישט קיינעם, איך דארף גארנישט, נאר דיר באשעפער אליינס!"

דאס איז אונזער דעקונג, דאס איז אונזער באנק אקאונט; וואס נאך דארפן

מיר? דער הייליגער רבי דערמאנט אונז אז אין עולם הזה, אויף די וועלט, גייט יעדער אריבער וואס ער גייט אריבער. יעדן איינעם פראבירט מען אויס, און דאס אלעס איז נאר למען הבחירה, כדי צו זען: צו וועמען לויפטו? וואו גייסטו? וואס טוטו ווען דו האסט א פראבלעם?

עס דאכט זיך שטענדיג אז ביי יענעם לאכט זיך, אבער באמת גייט אויף דיין שכן אריבער פונקט דאס וואס עס גייט אויף דיר אריבער. ביי יעדן איינעם איז די שפיל אביסל אנדערש, אבער דער ציל און די מטרה זענען די זעלבע. ביי איינעם איז עס פרנסה, ביי א צווייטן איז עס צער גידול בנים, ביי א דריטן איז עס שלום בית, ביי נאך איינעם זענען עס נפשיות'דיגע פראבלעמען, און ביי אנדערע איז עס אלעס אינאיינעם... אבער די אונטערשטע נקודה בלייבט די זעלבע: "וואו לויפטו? וואו אנטלויפטו? צו וועמען גייסטו?"

מיט די עצות פונעם הייליגן רבי'ן זענען מיר זוכה אדורכצוגיין די וועלט "ווי א קלארן". התבודדות גיט ישוב הדעת, שכל און הדרכה פאר א מענטש. דורך התבודדות ווארפן מיר ארויף אונזער פפקל אויפ'ן אייבערשטן כגמול עלי אמו; ווי א קליין קינד וואס זארגט נישט, נאר ווייסט אז די מאמע וועט אים באלד אנפֿיטערן, אזוי פארלאזן מיר זיך אויפ'ן אייבערשטן אז ער וועט קעיר נעמען פון אונז.

און דאן איז נישט קיין חילוק צי דער מענטש איז אן עושר אדער א נישט געזונטער וואס לעבט אין דמיון, ווייל מיינ ישועה קומט גלייך פונעם אייבערשטן. עס אינטערעסירט מיר נישט וויאזוי די ישועה איז פארשטעלט.

דאס זאגן מיר יעצט אין חודש אלול אין "לדוד ה' אורי", אזא לעכטיג קאפיטל וואס באפעסטיגט אונזער אמונה. מיט'ן אייבערשטן איז מיר ליכטיג, וואס האבן מיר צו מורא האבן? דער אייבערשטער איז די שטארקייט פון מיינ לעבן!

מיינ ישועה קומט נישט פון א מענטש, ווי מוהרא"ש זאגט אונז: "אל תבטחו בנדיבים" - פארלאז זיך נישט אויף קיין רייכע לייט, "ובכן אדם שאין לו תשועה" - ווייל א מענטש קען זיך אליין נישט העלפן!

אונזער ישועה קומט נאר פונעם אייבערשטן. לאמיר זיך נישט לאזן פארפירן און זיך נישט פארלירן מיט'ן טראכטן אז דער אדער יענער קען אונז העלפן, אדער אז יענער וועט מיר געבן אן עצה.

די שליסלען פון לעבן, קינדער און פרנסה, זענען נאר אין די הענט פונעם אייבערשטן. נאר ער גיט און נאר ער נעמט; לאמיר זיך פארלאזן נאר אויף אים און בעטן אלעס נאר פון אים.

אט האלטן מיר שוין אין די טעג פון אלול, טעג פון רחמים. דער אייבערשטער מיט זיין רחמנות גיט אונז א חודש זיך אנצוגרייטן צום גרויסן יום הדין. יעצט איז די צייט צו בעטן פונעם אייבערשטן, אזוי ווי מיר בעטן אין "לדוד ה' אורי": "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי, לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו". לאז מיר, טאטע זיסער, שפירן דעם זיסן און לויטערן טעם פון אמונה, פון זיך פארלאזן נאר אויף דיר און אויף קיינעם אנדערש, ווייל "איך דארף נישט קיינעם נאר דיר באשעפער אליינס!" און אז איך האב אמונה האב איך אלעס!

Honey Cookies

S. LEVY

INGREDIENTS

9 cups flour
6 eggs
1 1/2 cups sugar
1 tsp baking powder
2 tsp baking soda
half of vanilla sugar
1/4 teaspoon cinnamon
3/4 cup oil
1 1/2 cups honey

DIRECTIONS

Mix till smooth dough. Roll out to cookie size, place on lined cookie sheet.

Bake on 350 for 15 to 20 minutes.

א גוט געבענטשט 'אר!

רעסעפּו פֿונגאַרעם

גיי נישט ארום מיט א זויערע
פנים, אפילו ס'איז דיר ביטער
מאך דיר פרייליך, עס זיסע
"האניגדיגע" עסן וועסטו כאטש
האבן א געמאכטע פרייליכע
פנים, וועט מען דיר פון הימל אויך
משפט'ן א פרייליכן און זיסן יאר.

רבותי ס'איז אלול...

יא, אבער וואס זאל
איך טון למעשה?

ב"ה מעשה'לעד 5 אנגעקומען!

פון די
'מעשה'לעד
פאר קינדער'לעד
סעריע
אריינצוברענגען די
הייליגע ריינע אמונה
און ידאת שמים
און די קינדער

קאלערינג ביכל

צו באקומען פאר הפצה
אדער פאר א יחיד
רופט שוין אריין קרן הדפסה
718.387.2691

און נאך וואס וועט ארויסקומען בקרוב בעז"ה

ז. פּעקסט

האסאלו געהערט??

אויסגעוואקסן.

עס איז געווען נאך א לאנגע, רעגנדיגע וואך. די פרויען האבן זיך געדארפט אויפהאלטן יעדער אין זיין אייגענעם באנגעלאו, און פרוכירן אונטערצוהאלטן די קינדער ווען זיי זענען אריינגעקומען דורכגעווייקט נאס נאכן טאנצן און שפילן אין רעגן.

דאן האט זיך אנגעהויבן די ריכטיגע ארבעט מיט די קינדער, וואס דאס איז אמת'דיג א שווערער מצב וואס מאכט זיך כסדר אין די

פאר די פרויען, און א גאר קלארע און ריינע פול. זיי האבן דארט אויך באקומען צוגעשטעלטע עסן, און מער-ווייניגער איז עס ממש געווען א געשמאקע קאלאני צו פארברענגען די זומערס.

שלאמצי האט דורכאויס דעם גאנצן יאר זייער ארויסגעקוקט צום סאשעלייזן דארט, ווי אויך צו די פרייהייט פון לאזן די קינדער ארומלויפן אויף די גרינע פעלדער – אנדערש ווי איבערן יאר, ווען זיי וואוינען איינגעשפארט אין א דירה וואס איר משפחה האט שוין לאנג

ווער וואלט געגלייבט אז זיבן גליקליכע וואכן קענען אזוי שנעל פארביילויפן?

שלאמצי האט געהאט א גאר געשמאקן זומער, פארברענגענדיג אין די באקאנטע באנגעלאו קאלאני "זין שטראלן". זי פלעגט שוין אהין גיין יארן לאנג און זיך גוט באקענען מיט די אנדערע פרויען וואס קומען אויך אהין יאר נאך יאר; זיי זענען געווארן זייער היימיש איינע מיט די אנדערע. ס'איז געווען א געלונגענער דעי קעמפ פאר די קינדער, א געשמאקער סירקל

פאָר זומער וואכן אין קאנטרי.

ענדליך, מיטוואך נאכט, נאכן זיין איינגעשפארט רוב טעג פון די וואך מיט די קינדער אין די באנגעלאוס, פרובירנדיג זיי צו באשעפטיגן און שלום מאכן צווישן זייערע אלע קריגערייען, האבן די לעידיס באשלאסן אז ס'איז צייט זיי זאלן האבן א שטיקל ברעיק. ס'איז צייט צו מאכן אביסל "מי טיים".

אויפן טעקסט גרופ האבן אלע אריינגעווארפן זייערע מורא'דיגע געדאנקען, עצות און השגות וויאזוי מען זאל זיך אויסלופטערן די נאכט.

ס'האט זיך אנגעהויבן גאנץ פלאטשיג, פשוט מיט אראפרופן אן אייזקרים טראק, א סושי טראק, אדער א שניצל טראק.

שנעל איז עס ארויפגעפארן צו ארויסגיין צו א פיצא סטאר, א סושי פלעיס, אדער א סטעיקהאוז אויפן וואסער. דאן איז מען געגאנגען ווייטער און גע'חלומ'ט פון גיין קעמפינג ערגעץ אין א וואלד, און לאזן די קינדער מיט די עלטערע מיידלעך וואס קומען שוין אט-אט אהיים פון קעמפ. די חלומות און דמיונות האבן זיך ווייטער געצויגן צו אן overnight hotel, א Florida getaway, אן exclusive Cancun resort, און ווייטער און ווייטער.

דאס פלאנען אליין איז געווען גאנץ גוט אונטערצוהאלטן די פרויען בשעת דער רעגן לאזט נישט נאך, לאנג נאכדעם וואס די קינדער זענען שוין טאקע געשלאפן. זיי האבן אבער געזען אז מ'קומט נישט אין ערגעץ אן.

שיינדי, די שטארקע צווישן זיי, האט אריינגעשיקט א זייער קלארע מעסעדזש: "א האלבע

שעה ארום זאל יעדער קומען פארשטעלטערהייט צו די 'סעודה פון אחשוורוש' וואס וועט פארקומען אין די דעי-קעמפ הויז. לאמיר זען ווער ס'וועט אויסגעוועלט ווערן אלס מלכה. גרייט אייך צו א קורצע פערפארמענס וואס איר וועט אויפשפילן זיך פארצושלאגן פארן קעניג. C U."

די פרויען האבן זיך אלע ארויפגעכאפט אויפן פלאן און זיך געגרייט פאר א נאכט פון געלעכטער.

שלאמצי האט אויפגעלאכטן; אט דאס איז איר זאך. זי האט אנגעהויבן שלעפן רעכטס און לינקס אלע סארט קליידער, עקסעסעריס, הודל בודל געמישעכץ וואס האט זיך אפגעטון אלץ אין איר באנגעלא: די ביעדס-קייטל וואס איר טאכטער האט אהיימגעברענגט פון דעי-קעמפ, די קאלירפולע טשיריאס-ברעיסלעט וואס מ'האט געמאכט ביים קארניוואל, די תשעה-באב פאפאטש וואס איר דריי-יעריג קינד האט אהיימגעברענגט, געדרייטע לאקשן צו מאכן איר האר "קינקי", מארקערס צו פארבן דאס פנים, פעיפער-טאוועל צו מאכן א שלייער, וכו' וכו'.

די האלבע שעה איז זייער שנעל פארבייגעגאנגען. שלאמצי האט אנגעצונדן דעם מאניטאר אין איר באנגעלא, און אריבערגעטאנצט צום דעי-קעמפ הויז.

אריינקומענדיג אין אחשוורוש'ס פאלאץ, איז שוין געווען גענוג אויפצוהייבן די געמיטער פון די באוואשענע פרויען פון די 'זין שטראל' קאנטרי, וואס זענען שוין געווען איינגעהוילט אינדערהיים די לעצטע פאר טאג.

ס'איז געווען גאר פרייליך

און געשמאק; אלע האבן זיך אהערגעשטעלט און מיטגעשפילט. דער קעניג אחשוורוש האט זיך ארויסגעשטעלט צו זיין גאנץ א מפונק, פארלאנגענדיג פון יעדע פרוי א פערפארמענס - אבער נישט סתם, נאר קלאר און הויך אויפן מייק. שלאמצי האט צוגעגרייט א שיינע פארשטעלונג וואו זי זינגט, טאנצט, און מאכט אויך באוועגונגען מיט די הענט און פנים-אויסדרוקן, זיך איינצובעטן ביים קעניג ער זאל איר אויסוועלן פאר א מלכה.

ס'איז שוין געווען אט אט שלאמצי'ס רייע, נאר נאך דריי פרויען פאר איר, און דאן איז געקומען איר צייט צו שיינען.

פלוצלינג האט זיך איר מאניטאר צעקלינגען, און א געוויין האט זיך געהערט דורכ'ן מייק וואו איר מאניטאר איז געווען איינגעפלאגט. שלומצי לויפט שנעל צוריק צו איר באנגעלוי מסדר צו זיין דאס געוויין, פאר ס'ווערט איר רייע.

שלאמצי ברעכט אויף די טיר פון איר באנגעלוי און וואקט אריין. מיט קולי קולות שרייט זי אויס: "ווער איז יעצט אויף? וועלכע קינד שטייט אויף אינמיטן די נאכט? נישטא אזא זאך! לייג דיך מינוט צוריק אראפ!"

שלאמצי'ס פיר-יעריגע טאכטער שטייט הינטערן טיר און איז צודרוקט געווארן דערביי. "מאמי!" וויינט זי, און איר קול ווערט נאר העכער און יאמערליכער, "מאמי, וואו ביסטו געווען? מאמי, פארוואס ביסטו ארויסגעגאנגען? מאמי, איך האב מורא צו זיין אליין!"

שלאמצי האט נישט צופיל צייט, ס'איז אט איר רייע. "לייג דיך אראפ די מינוט אין בעט, ס'איז נישטא וואס צו מורא האבן."

שלאמצי בארעכט אויף די טיפ פון איז באאנצטאן און וואקט אריין. מיט קולי קולות שרייט זי אויס: "ווער איז יעצט אויף? וועלכע קינד שטייט אויף אינמיטן די נאכט? נישטא אלסא זאגן! לייג זיך ביז אינעם צווייטן אראפ!"

"אבער מאמי, איך האב יא מורא!
אבער מאמי, איך וויל נישט זיין דא
אליין!"

שלאמצי פילט ווי אירע נערוון
לאזן זיך אויס. "איך גיי דיר געבן
צוויי געזונטע פעטש אויב דו
לייגסט זיך נישט אראפ אין בעט די
מינוט!"

"אבער מאמי, איך ציטער..."

פראסק!

"מאמי!" וויינט יעצט דאס
דערשראקענע און דערשלאגענע
מיידל.

ס'איז שוין אריבער נאך א מינוט,
און ביי שלאמצי אין מוח איז נאך
געבליבן נאר צוויי פרויען פאר איר.
"לייג דיר אראפ די מינוט, איך וויל
פון גארנישט הערן!"

דאס דערשראקענע מיידל גייט
צוביסלעך צו איר בעט, קריכט
אריין, און לייגט זיך אראפ אינגאנצן
דערשראקן און באפאטשט.
"אבער מאמי, דו האסט מיר אמאל
געזאגט אז דו גייסט קיינמאל
נישט ארויסגיין, און דו ביסט יא
ארויסגעגאנגען. אויך, מאמי, פריער
האסטו מיר געזאגט אז דו גייסט
מיר געבן א גוטע זאך ווייל איך בין
געווען וואויל אין דעם קעמפ, און דו
האסט מיר עס נישט געגעבן, נאר דו
שרייסט אויף מיר די גאנצע צייט אז

איך בין א שלעכט מיידל!"

שלאמצי איז ארויס פון די כלים.
"ביסט טאקע א שלעכט מיידל, און
דו באקומסט מער נישט די גוטע
זאך. מען טאר נישט אויפשטיין
אינמיטן די נאכט. א מיידל וואס
שטייט אויף אינמיטן די נאכט
איז א זייער שלעכט מיידל. לייג
דיך שוין אראפ די מינוט, און איך
וויל גארנישט הערן. איך גיי יעצט
ארויסגיין, ווייל איך קען דא מער
נישט בלייבן און צוקוקן וויאזוי דו
וויינסט. דו הערסט נישט אויף צו
וויינען. שטיל! אויב דו וועסט זיין
אינגאנצן, גאנצן, גאנצן שטיל, וועט
מאמי באלד צוריקקומען."

שלאמצי גייט ארויס פון שלאף-
צימער און גייט אריין אין קאך.
"אייביג טוט זי דאס צו מיר," שרייט
זי זיך אויס צו די פיר ווענט. "יעדע
מאל ווען איך וויל שוין ענדליך
גיין הנאה האבן, פארברענגען און
האבן א good time, זיך אביסל
אויסלופטערן פון די שווערע
קינדער, דארף זי מיך נאכאמאל
מוטשענען און אוועקשלעפן פון
דעם גאנצן פאן אין לייף."

פארוואס? פארוואס פונקט איך
דארף האבן אזא קינד? איך בין
אזא אומבאפארעטע מאמע; וויפיל
מאל איך האב שוין געוואלט און
פרובירט אויסצולערנען מיינע
קינדער צו גיין שלאפן אין צייט,

גייט עס מיר קיינמאל נישט. יעדע
נאכט איז א צווייטע מעשה, און די
קינדער וועקן זיך אויף. איך ווייס
נישט פארוואס מיינע קינדער
זענען אזעלכע פחדנים, איך קען
עס נישט דערהייבן. וואס איז בכלל
דא מורא צו האבן? איך האב אלץ
געוואוסט אז מען געבט א פראסק
און מען פאקט איין - אזוי האט מיינ
מאמע געטון. פארוואס ארבעט עס
נישט ביי מיינע קינדער? פארוואס
דארף איך א גאנצן טאג זיין ביזי מיט
זיי? פארוואס קענען זיי נישט זיין
מלאכים ווי די שכנים'ס קינדער?
און נאכדעם זיך עסן דאס הארץ א
גאנצע נאכט: פארוואס שריי איך
און רעג זיך אויף מיינע קינדער?..."

אזוי האט שלאמצי געענדיגט זיך
צושרייען און זיך אויסבלאזן פארן
שפיגל.

זי וואקט ארויס פון טיר און לויפט
צוריק צום לאנטש-רום, A.k.a.
אחשוורוש'ס פאלאץ. זי האלט שוין
איר האנט אויפן הענטל פון די טיר,
אבער זי דערמאנט זיך אז זי האט
נישט איר מאניטאר.

זי לויפט צוריק צום באנגלאו,
ווילנדיג נעמען איר מאניטאר.

זי זוכט רעכטס, זי זוכט לינקס.
זי שרייט: "וואו איז עס? וואו איז
עס? ס'איז שוין באלד מיינ רייע! איך
וויל פערפארמען, איך בין זיכער אז

דער עולם גייט הגאה האבן פון מיין פארשטעלעכטס און געזאגט, וואו איז דער מאניטאר?"

זי באפאלט איר דערשראקענע טאכטער, וואס ליגט נאך פארוויינטערהייט אין איר בעטל, און שרייט: "וואו איז דער מאניטאר? האסטו עס גענומען? דו ווייסט אז מאמי לאזט עס נישט טאטשן, געב עס שוין צוריק!"

אבער איר טאכטער האלט אינמיטן א וויינעדיגע אטאקע און הייבט נאר אן צו וויינען העכער און שטערקער...

פלוצלונג האט שלאמצי זיך געכאפט. איר בלוט פרייט. זי פאלט צו דער ערד... זי האט קיינמאל נישט צוריקגעברענגט דעם מאניטאר ווען זי איז צוריקגעקומען צו איר באנגעלאו צום וויינעדיגן קינד.

ס'איז איר געווארן שווארץ פאר די אויגן, און זי לאזט ארויס א געשריי: "אווווווווווו!!!!"

"העין רואה והאוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים." מיר זענען אלע אויפגעוואקסן מיט דעם, און מיר ווייסן אז ס'איז דא אן אויג וואס זעט, אן אויער וואס הערט, און אלעס ווערט פארשריבן אין א ספר אויבן אין הימל.

דער אייבערשטער האלט מיט יעדע ריר און יעדע רגע פון יעדע בריאה. דאס איז נישט קיין נייעס. וויפיל פלעגן מיר מורא האבן אלס קינדער פון די טיטשערס וואס האבן אונז אנגעשראקן ווי יעדע עבירה ווערט פארשריבן אינעם שווארצן בוך און אויפגעשפילט ווען מען קומט ארויף נאך הונדערט און צוואנציג. אבער דעם רבי'ס לימודים זענען דא אונז צו מחזק

זיין און מחיה זיין.

העין רואה - אן אויג זעט יעדע גוטע זאך וואס דו טוסט: יעדע מאל דו ווישט אפ א קינד, דו טרוקנסט אפ וועש, אדער דו גרייטסט אן עסן פאר דיין משפחה.

האוזן שומעת - אן אויער הערט יעדע ווארט וואס דו רעדסט ארויס צום אייבערשטן; יעדע געשטיקטע געוויין וואס דו קרעכצט אויס אינעם ריכטיגן פלאץ, צום אייבערשטן, וואס קען דיר העלפן; יעדע גוט ווארט וואס דו געסט פאר דיין מאן, דיין קינד אדער דיין פריינט.

כל מעשיך בספר נכתבים - אלעס וואס דו טוסט, יעדע גמילת חסד, יעדע ווארט וואס דו רעדסט ארויס צום אייבערשטן, יעדע נאכטמאל וואס דו פיטערסט, יעדע ווינדל וואס דו טוישסט, יעדע שפילצייג וואס דו פאקסט איין, און יעדע פליק וואס דו שלינגסט אראפ... דער אייבערשטער זעט עס. ס'ווערט פארשריבן אינעם גאלדענעם בוך, און ס'קאונט, ס'מעטערט, ס'מאכט אויס! ס'ברענגט דיך צו א שענערן און א בעסערן פלאץ ווי פריער.

אפילו ס'קוקט דיר דא אונטן אויס ווי "ווער ווייסט מיין פיין, ווער טוט מיך בכלל פארשטיין, און וואס איך טו טעגליך דורכגיין?", ווערט אויבן אין הימל גארנישט פארגעסן.

קרעכץ עס אויס צום אייבערשטן, שמועס עס אויס מיט אים. גיי אן מיט דייע גוטע מעשים: דיין קליינע פעולה אין צניעות, דיין קליינע שלינג נאכגעבן פאר שלום בית, דיין מחיה זיין דייע עלטערן, אדער דאס קוקן גוט אויף א קינד... עס ווערט אפגעשריבן, און עס זאמלט אן דייע זכותים פארן יום

הדין.

בפרט יעצט ווען מיר גרייטן זיך צו שיקן די מענער קיין אומאן, און מ'פילט זיך ווי מ'בלייבט אינגאנצן אליין. ווער ווייסט ווי שווער עס איז?

זיך פארענטפערן, אדער פארגיטיגן, אדער גאר פארשווייגן די אלע לצנים וואס ווילן דיר פשוט לאזן וויסן אז ס'איז נישט נארמאל אז דיין מאן איז ברעסססלללעעעבבב און ער לאזט דיך איבער אליין אלס א יונג ווייבל, אדער ווען דו ווארטסט, אדער ביסט א קומפעטאָרין, אדער ווען דו קענסט זיך נישט אליין אן עצה געבן, ביסט homebounded, אן געלט, שופר'לאדיג...?

ווער ווייסט ווי שווער עס איז?

די שרעק פון דעם לאנד (וואס איז אין א מצב פון נישט-מלחמה) וואו דיין מאן פארט אריין? וועט ער ווארטן אויפ'ן פעקל, אדער פארן מיט'ן טרעקל? אדער שטיין אין רעגן ביים גרעניץ מיט א נאסן זעקל?

ווער ווייסט ווי שווער עס איז?

זיך אפצוגעבן א גאנצע וואך מיט די קינדער אינדערהיים, פראווען דעם יום טוב אליין, זיין סיי א מאמע און סיי א טאטע אינגאנצן אליין, אן קיינעם צו וועמען זיך אויסצורעדן ביינאכט?

דער אייבערשטער ווייסט דאס גאר גוט, און ער רעכנט יעדע גוטע מחשבה, דיבור און מעשה פונעם יאר; און דער רבי האט אונז שוין פאר דעם צוגעזאגט א גוט געבענטשט און זיס יאר.

נאך אסאך מניעות און אסאך תפילות צום אייבערשטן, געפינען זיך שוין אלע, ברוך השם, אויפ'ן פליגער. א פליגער פיל מיט אידן. ס'טוט זיך יעדער זוכט צו פלאצירן דעם האנט-באגאזש העכער די זיצן, צוזאמען מיט'ן טלית און תפילין וואס מוזן זיין צוגעגרייט ביי די האנט, ווייל באלד וועט מען דארפן דאווענען. דערנאך קומט די היט-באקס, און פאר א נויט דארף מען אויך טרעפן פלאץ פאר'ן שטריימל-באקס. בקיצור, ס'איז לעבעדיג.

מען ווארט שוין מיט אומגעדולד: ווען הייבט מען שוין אן צו פארן, אז ס'זאל ווערן אביסל לופטיג? אבער דער עולם איז נאך שטארק פארנומען און מען קען זיך נאך נישט ענדיגן מסדר זיין. איינער דארף נאך צוזאמלייגן זיין רעקל ווייל ער שוויצט שוין צו שטארק.

א צווייטער טוישט זיך איבער צו די קראקס וואס ער האט מיטגעברענגט כדי צו זיין באקוועם; און א דריטער מוז נאך אריינלאפן זאגן א גוטן דזשאק פאר זיין חבר וואס זיצט אין "פירסט קלעס".

אויף איין זייט זיצט זיך א יונגער סטודענט, א גוי'עלע. ער איז ארויפגעקומען איינער פון די ערשטע. זיין קליינעם בעקפעק האט ער גרינגערהייט מסדר געווען, און ער זיצט שוין מסודר מיט די "עירפאדס" אריין אין די לינקע אויער, נאכדעם אין די רעכטע אויער. זיין אנגעגרייטע דיוויס דארף ער בלויז אנצינדן צו "וואטשן", און ער איז מסודר פאר די קומענדיגע עלף שעה ביז די רייזע ענדיגט זיך.

די אידן כאפן נישט פונקטליך צי ער איז א מענטש צי א סטאטוע, אבער דאס איז די מעשה: ער זיצט ערגעץ

אומאן פֿיכער

אינצוווישן ווען די סטוערד ברענגט אים א טאץ עסן; ער עפנט זיין טישל, עסט אפ אלעס וואס ליגט דארט, און לאזט עס ליגן ביז א צווייטער סטוערד קומט אוועקנעמען דעם ליידען טאץ.

אבער לאמיר ענדערש רעדן פונעם אידישן חלק. נאכדעם וואס יעדער איד האט זיך שוין מסדר געווען און פארמאכט דעם סט-בעלט, האט זיך דער פליגער ענדליך געענדיגט דרייען אויפן ראנוועי און זיך געהויבן אין די לופט.

פאר צוואנציג מינוט זענען אלע זייער וואויל און מ'מאכט א קידוש השם מיט'ן זיצן שיין, ביז מ'הערט ענדליך דעם שטילן פיף אז מ'מוז שוין נישט זיין איינגעשפארט.

נאך אפאר מינוט שטעלט זיך אויף א מנין שחרית מיט די גאנצע זאך. יעדנ'ס טלית און תפילין ווערן אפירגענומען. אח, ס'לעבט! נאך א ווארימע שחרית פלאצירט מען צוריק דעם צוזאמגעלייגטן טלית אינעם טלית-בייטל; דאס טלית-בייטל דארף יעצט נאכאמאל געפינען איר ארט אויבן איבערן סיט, און דער האנט-באגאזש קומט יעצט אריין אין באנוץ.

פייער טונא-סענדוויטשעס, איינגעפאקט אין סילווער-פעיער פול מיט הארץ, ווערן אנטפלעקט. מ'האט נאך אפילו גענוג צו אפפערן פארן שכן, צו מאכן זיכער אז יעדער איז צופרידן. אלע ווי איינער דאנקען דעם אייבערשטן. עפעס א קלייניגקייט? מ'האלט שוין דא, מ'פארט צום רבי'ן!

נישט לאנג האט מען געלאזט דעם עולם שטיל זיין. עס הערט זיך אויפ'ן מייקראפאן א וויכטיגע אויסרוף פונעם פילאט: "א פראבלעם האט זיך געשאפן מיט מיין קאנעקשאן, ס'איז נישטא קיין נעוויגעישאן און נישט קיין קאמיוניקעישאן. איך ווייס נישט וואו צו פליען, און איך האב נישט קיין שום וועג אנצוקומען קיין מאלדאווע, צו אונזער ציל. מיר קענען ארומפליען נאך אכט שעה אין די לופט ביז די גאזאלין נוצט זיך אויס, און נאכדעם איז מיר נאר געבליבן אייך צו וואונטשן א 'העפי רייזע'."

דער פילאט פארקנאקט דעם מייקראפאן, איבערלאזנדיג דעם עולם אין שאק. א בהלה נעמט איבער די גאנצע לופט וואס איז נאך פארבליבן אינעם פליגער. מ'דיסקוטירט די גאנצע

סיטואציע: וואס טוט מען? מ'קען נישט רופן דעם ראש ישיבה פאר אן עצה אדער א ברכה; מ'איז דא מיט'ן אייבערשטן אין די לעצטע אכט שעה פונעם לעבן.

אבער ברסלב'ע אידן טראכטן אז ס'איז זיכער דא א ישועה אנגעגרייט, מ'געבט נישט אויף. ס'ווערט צוביסלעך שטיל; יעדער בעט דעם אייבערשטן אויף זיין שטייגער - איינער מיט התבודדות און א צווייטער מיט'ן זאגן קאפיטלעך תהלים. די אנגעצויגנקייט קען מען טאפן אין די לופט.

זיצט זיך די יונגע גוילע מיט די AirPods. נאך פונקט אין די זעלבע פאזיציע ווי אנהייב וועג, אבער עפעס כאפט ער אויף אז ס'טוט זיך עפעס ארום אים. ער נעמט ארויס דעם לינקן AirPod און פרעגט זיין אידישן שכן: "וואס גייט דא פאר?"

"האסט נישט געהערט דעם פילאט'ס אויסרוף?" פרעגט דער איד צוריק, "אונזער לעבן איז אין א געפאר. איינמאל די גאז פון אן עראפלאן לאזט זיך אויס, האבן מיר נישט קיין טבע'דיגן וועג איבערצולעבן."

דער גוילע ווייסט נישט פון קיין מעשיות. זיין מאשינקע וואס ער האט מיטגעברענגט צו watchen ארבעט פיין, אלעס איז מסודר. ער זעט נישט פארוואס מ'דארף זיין באזארגט. די לינקע AirPod איז צוריק אין זיין אויער, און ס'איז א מחיה.

די מצב ארום ווערט מער אנגעצויגן יעדע מינוט, ווען פלוצלינג לעשן זיך אויס אלע לעקטערס און אלע סקרינס; אלעס ווערט חושך. מ'הייבט אן טראכטן: אפשר קומט שוין יעצט אונזער לעצטע מינוט? די בהלה ווערט נאר גרעסער, מען קען שוין נישט הערן דאס אייגענע קול.

דער פילאט קומט ארויס און פרובירט צו מאכן שטיל, דאס מאל אן זיין מייקראפאן, און שרייט איבער אלע קולות: "טענקס פאר אלע פרעיערס, מיר זענען געהאלפן!" ער האט פרובירט צו טרעפן אן עצה, און ס'איז אים בייגעפאלן צו נעמען די ווייער וואס גיט כח פאר די עלעקטריק פונעם פליגער, און עס קאנעקטן צו די סקרינס וואס גיבן אים קאמיוניקאציע מיט די מענטשן אונטן. ער האט די נעוויגאציע צו זען וועלכן וועג צו פארן און לאנדן.

"מיר וועלן ווייטער פליען מיט אויסגעלאשענע לייטס, און ס'נישטא קיין סקרינס צו watchen, אבער טענקס גאט אז מיר וועלן אין געצייילטע שעה לאנדן בשלום," האט דער פילאט פארענדיגט.

אלע אידן האבן מיט גרויס שמחה דערציילט זייערע צוגעזאגטע מעשיות פון תפילה, און נישט געקענט אויפהערן זאגן שכן אייבערשטער פאר די נסים.

יעצט איז געקומען די רייע פונעם גוילע זיך צו לאזן הערן. ער האט זיך גענומען שעלטן און שרייען: "פונקט יעצט ווערט איר פרייליך? איך וויל איינשטעקן מיין דייוויס ווייטער צו קוקן, אבער עס איז נישטא קיין עלעקטריסטי. מיין גאנצע רואיגקייט איז צושטערט, וואס וועל איך יעצט טון די איבריגע פאר שעה?"

די ארומיגע יונגעלייט צעלאכן זיך פונעם גויל'ס טיפשות. וועמען שטערט יעצט די בלעקאויט, ווען מ'ווייסט אז דאס וועט אונז העלפן אנצוקומען צום רבי'ן?

ווען אזא מעשה וואלט באמת פאסירט, וואלטן אונזערע טייערע מענער טאקע געווען אזוי פרייליך אז מ'קען אנקומען צום רבי'ן, אז אלע ארומיגע זאכן פאלט שוין אוועק. מ'איז גרייט דורכצוגיין יעדע מניעה. וואס

פארשטייט דען א גוי פון אונזער ציל פון פארן צום רבי'ן?

אין אונזער לעבן בכלל זעט אויס אמאל אזוי ווי די עלעקטריק איז אויסגעלאשן. איך זע נישט קיין איין זאך אין מיין לעבן וואס איך זאל קענען ארויסקוקן דערויף צו זיין פרייליך; וואס לוינט זיך אנצוגיין? מ'זעט נאר טונקלקייט. אבער ווען דו וואלסט געהערט פונעם פילאט - פונעם אייבערשטן - פארוואס די שוועריגקייט מוז יעצט געשען, וואלסטו געטאנצן פאר שמחה, וויסנדיג אז דוקא די טונקלקייט וועט העלפן פירן צום ציל.

איך לעב אויף דער וועלט פאר א סיבה, כדי אנצוקומען ערגעץ. איך בין נישט קיין גאסן-יונג, וועמענס גאנצער שכל שטעלט זיך אפ ביי די מינוט'יגע הנאות. דער גוי, להבדיל, ביי אים איז נאר נוגע די יעצטיגע מינוט און סעקונדע; וואס עס וועט געשען אין א פאר שעה ארום האט שוין נישט קיין פלאץ אין זיין מצומצם'דיגן מוח, וואס איז אזוי שמאל ווי די עפענונג פון א סעלצער באטל.

לאמיר געבן א גוטע געפיל פאר אונזערע מענער ווען זיי פארן ארויס קיין אומאן. איינער וואס זיין מח האט אביסל א ברייטערע עפענונג, פארגינען צו לאזן פילן אז זיי טוען עפעס וואס לוינט זיך פאר שפעטער, אפילו ס'איז דא שטיינער אינמיטן וועג. מיר וועלן עס מאכן ווי מער געשמאק און פרייליך, ווייל מיר ווייסן דעם סוף - פארוואס די אלע שטיינדלעך ליגן אין וועג. דאס זענען אלץ נאר קליינע שטיינדלעך און קורצע "בלעקאאוטס" וואס ליגן אין וועג, און דוקא דאס וועט אונז ברענגען צום גרויסן ציל.

לאמיר זיך האלטן on top of the game, זיך פרייליך מאכן מיט וואס מ'קען, כדי עס זאלן בלייבן גוטע זכרונות וואס וועלן ארויפשווימען ווען מ'רעדט פון אומאן פיבער.

מזל טוב

מיט גרויס פרייד טוען מיר וואונטשן א הערצליכן מזל טוב פאר

מו"ה גדלי' אפפעל הי"ו

וזונתו רחל תחי'

צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

דער אייבערשטער זאל העלפן זיי זאלן זען אסאך נחת פון דעם
קינד און אלע קינדער געזונטערהייט.

מיט גרויס פרייד טוען מיר וואונטשן א הערצליכן מזל טוב פאר

מו"ה ישראל סאמעט הי"ו

וזונתו מלכה תחי'

צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

דער אייבערשטער זאל העלפן זיי זאלן זען אסאך נחת פון דעם
קינד און אלע קינדער געזונטערהייט.

domingop.com

צו פארדינגען

א גרויסע 7 בעדרום דירה צו פארדינגען פאר זומער שבתים.
אנטהאלט א שיינע גרויסע קאך, דיינונג רום, פלעי רום.

רופט

347-563-0545

אן עד אין בלעטל ברענגט רעזולטאטן

845-379-1161

ads@bletelmagazine.com

קלאסיפייזט

דירות צו פארדינגען

א הערליכע 2 בעדרום דירה און 1 בעדרום דירה שטייט צו
פארדינגען פארן גאנצן זומער תשפ"ו הבעל"ט. אזוי אויך פאר
שבתים און ימים טובים.

רופט ראובן בידנבוים

347-549-5625

Selling static lipstick and
makeup products.
Perfumes and more
call 347-415-2888
Tami Pinter

Phone services

We offer quality phone sales and expert
repair services!

We also specialize in camera repairs.

רופט יודל פעלדמאן

845-538-1114

קונצערט היינט

שיחה אין בילד:

טרעף צו די
שיחות פון
רבי'ן

משפחת גליק:
איך פיר נישט די וועלט

דעם רבינ'ס חדר

טרעף צו

וועלכע סליחות זאגן די אשכנז'ישע אידן פון
ראש חודש אלול?

שאלה און ענטפער פון פאריגע וואך:

פון ווען הייבן די ספרד'ישע אידן אן צו זאגן סליחות?
ראש חודש אלול

מילתא דבדיחותא

אויפגעטוישט

א איד האט זיך אויסגערעדט צו זיין חבר אז ער האט נישט קיין פרנסה, האט אים די חבר גע'עצה'ט צו ווערן א שדכן און א בדחן, צוויי גוטע פרנסות.

נאך א שטיק צייט טרעפט אים די חבר און פרעגט אים וויאזוי ס'גייט זיינע נייע דזשאבס, האט ער געענטפערט: "זייער פיין, אבער איין פראבלעם, אנשטאט איבערטראכטן מיינע שידוכים און לאכן פון מיינע דזשאוקס, לאכט מען פון מיינע שידוכים און מ'דארף איבערטראכטן מיינע דזשאוקס..."

באצאלט

"א בחור'ל איז אמאל ארויפגעקומען אויף א באס אן געלט, ער בעט א איד אויב ער קען אים געבן פינף דאלער פארן באס, דער איד הייבט אן שרייען אויף אים "ביסט א שנארער, האסט קיין אחריות אליין צו ברענגען געלט?"

דער בחור האט אים געוואלט צופיקסן, ווען ס'קומט צום באצאלן און דער דרייווער בעט אים געלט דרייט ער זיך אויס צו דעם איד: "טאטי באצאל", ער זאגט אים "איך בין נישט דיין טאטע, איך האב גארנישט מיט דיר", "מיין טאטע טוט עס אלעמאל ער מאכט זיך נאריש, באצאל טאטי, נו..." דער דרייווער האט אים נישט אפגעלאזט וואספארא מופקד ער איז אז ער באצאלט נישט פאר זיין זון, בליט ברירה האט ער געמוזט באצאלן...

אויפן וועג אראפ רופט ער זיך אן צום איד און זאגט אים: "ביסט נישט מיין טאטע, אבער באצאלט האסטו ווי א טאטע'לע..."

ספר המדות'ל

אכילה

יא. מי ששונא'ו גת'רוממים, הוא נופל לתאות אכילה.

דער וואס זיינע פיינט ווערן דערהויבן, פאלט אריין אין די תאוה פון עסן.

בחידה טובה

1. וויאזוי קען זיין אז איינער שטייט אויף א דרייסיג פיסגע לייטער, ער טראסקעט אראפ ביז דער ערד, און ס'האט אים גארנישט וויי געטון?

2. ראובן שמעון און לוי האבן זיך אפגעשטעלט אינמיטן וועג עסן עפעס, ראובן נעמט ארויס דריי חלות און שמעון צוויי חלות, און אלע דריי הייבן אן עסן. ווען ס'קומט צום באצאלן נעמט לוי ארויס א פינעווער, האט ראובן גע'טענה'ט אז ער אזוי ווי ער האט געגעבן דריי חלות און שמעון צוויי דארף ער באקומען דריי דאלער און שמעון צוויי, שמעון האט גע'טענה'ט האלב און האלב, איז מען געגאנגען צום רב און ער האט גע'פסק'נט אז ראובן באקומט פיר דאלער און שמעון איינס, וואס איז די סיבה?

חידות און ענטפערס פון פאריגע וואך:

1. וועלכע צייט איז עס ווען די גרויסע שטעקן ביי א זייגער איז ביי די 12 און די קליינע שטעקן איז צווישן די 6 און די 7? צייט צו קויפן א נייע זייגער

2. וועלכע שטיקל ביי תפילת שחרית האט יעדער אינזין (נישט להלכה, נאר אין פאקט)? היום יום... בשבת... ווייל אויב מען טראכטן נישט וועלכע טאג עס איז, קען מען עס נישט זאגן!

יארצייט

וואס האט דאס מיט אונז?

דער הייליגער רבי האט זייער געוואלט אז מיר זאלן זיך לערנען פון יעדע זאך וואס מיר קענען אליין אויספירן. ווען מיר ליינען וואס צדיקים האבן געקענט באווייזן אין זייער יונגן עלטער - למשל, אז דער הייליגער רבי האט שוין געשריבן דעם ספר המידות (חלק א') אלץ קינד - כאפט זיך אריין א מחשבה: "דאס איז נישט פאר אונז." אבער דער הייליגער רבי גיט אונז אלע א וועג וויאזוי מיר זאלן קענען קונה זיין די גאנצע תורה כולה.

דער הייליגער רבי לערנט אונז א דרך הלימוד, א וועג וויאזוי צו לערנען וואס איז געמאכט פאר יעדן איד און פאר יעדע קינד, פון יעדן עלטער.

דער הייליגער רבי האט אונז געלערנט אז אפילו אויב מען פארשטייט נאכנישט וואס מען לערנט, זאל מען זאגן די ווערטער - די הייליגע ווערטער פון משניות, גמרא און אלע הייליגע ספרים - און צוגיסלעך וועט מען אנהייבן צו פארשטיין.

ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט, אז איינמאל די תורה באווייזט זיך פארן מענטש, וויל דער מענטש נאר איין זאך:

צו זיין בר מצוה האט אים זיין הייליגער זיידע גערופן און אים געזאגט, אז ער זאל גוט דורכלערנען איין סוגיא און מאכן דערפון א שיין פשט'ל לכבוד זיין בר מצוה.

דער יונגער מתמיד האט זיך אראפגעזעצט, און צוויי טעג נאכאנאנד האט ער געלערנט און געלערנט.

ענדליך איז ער אויפגעקומען מיט א שיינעם חידוש.

ווען ער האט עס מיט פרייד געוויזן פארן זיידן, האט זיך דער זיידע צושמיכלט און געזאגט: "עס איז א שיינער חידוש, אבער דער פני יהושע האט דאס שוין מחדש געווען."

זלמן לייב האט זיך ווידער געזעצט לערנען און נאכאמאל געקומען מיט א חידוש, אבער ווידער האט אים דער זיידע געזאגט אז דאס שטייט שוין אין די פריערדיגע ספרים.

אזוי האט זיך עס איבערגעחזרט עטליכע מאל, ביז ער איז אויפגעקומען מיט א חידוש וואס זיין הייליגער זיידע איז געווען צופרידן דערפון.

דעם קומענדיגן דינסטאג, ה' אלול, געפאלט די יארצייט פון דעם הייליגן צדיק רבי יקותיאל יהודה טייטלבוים, דער "יטב לב" זי"ע. ער איז געווען א זון פון רבי אלעזר ניסן, וועלכער איז געווען דער בן יחיד פון דעם הייליגן "ישמח משה" זצ"ל.

לערנען תורה

ביי די זיבן יאר איז ער אמאל געפארן מיט זיין טאטן צו זיין הייליגן זיידן דער ישמח משה.

זייענדיג דארט האט דער ישמח משה געזאגט תורה, און דערנאך האט ער געבעטן זיין זון רבי אלעזר ניסן ער זאל אויך זאגן תורה.

דערנאך האט ער זיך געוואנדן צו זיין זיבן-יעריג אייניקל און אים געזאגט: "עס שטייט 'לא ימושו מפיה ומפי זרע זרע', די תורה זאל זיך נישט אפטן פון אונז, פון אונזערע קינדער און פון אונזערע אייניקלעך; זאג א תורה אז די ברכה זאל אנהאלטן."

דער יונגער זלמן לייב האט אנגעהויבן זאגן א תורה, וועלכע ער האט שפעטער געדרוקט אין זיין ספר "יטב לב" (פרשת ויחי).

אשכנזי זצ"ל, וועלכער איז געווען רייך אין תורה אבער אַרעם אין געלט. זיי זענען געווען אזוי אַרעם, אז אינמיטן ווינטער האבן זיי נישט געקענט קויפן האלץ מיט וואס מען פלעגט מאכן אַ פייער אַנווארימען די שטוב. אינמיטן ווינטער איז די שטוב געווען אזוי קאלט, אז די ציינער האבן געציטערט פאר קעלט.

אבער דער הייליגער שווער מיט זיין הייליגן איידעם האבן אזוי ליב געהאט

מיט די צוויי עצות פונעם רבי'ן, פונעם 'דרך הלימוד' אינאיינעם מיט תפילה, קענען מיר אויסוואקסן גרויסע צדיקים.

ער האט אזוי שטארק ליב תורה

דער הייליגער יטב לב איז געווארן אן איידעם פיי א גרויסן צדיק, רבי משה דוד

"לענגען נאך און נאך און נאך." דאס איז וואס מיר האבן געזען פיי אונזערע צדיקים.

איז וואס זאל איהן טון אז איהן האב נישט אזויפיל געדולד צו לערנען? אויף דעם גיבט אונז דער הייליגער רבי אויף אן עצה: "תפילה!" מיר זאלן דאווענען און בעטן דעם אייבערשטן אז ער זאל זיס מאכן די תורה פאר אונז, אזוי ווי מיר זאגן יעדן טאג ביים דאווענען: "והערב נא... את דברי תורתך בפינו..."

יארצייט

פון זי"ע

דער ראש הקהל איז צוריק צום פריץ
און אים איבערגעגעבן וואס דער צדיק האט
געזאגט.

דער פריץ האט מסכים געווען און איז
ארויס שפאצירן נעבן די אכסניא (דאס
פלאץ וואו דער צדיק איז איינגעשטאנען).
דער יטב לב האט טאקע געהאלטן ווארט
און איז ארויס אויפ'ן באלקאן.

ווען דער גוי האט אים געזען, האט ער
אנגעהויבן צו שפייען און שרייען: "פו!
פאר אַזא נארישן מענטש גיט מען אזוי פיל
כבוד?" דערנאך האט ער אנגעהויבן לאכן
הויף, און מיט א שמחה פון נצחון איז ער
שנעל אנוועקגעגאנגען צו זיין פאלאץ.

אבער נאך איידער ער איז אנגעקומען,
האט ער שוין באקומען זיין שטראף. ווען
ער האט געהאלטן ביים אריינגיין אין זיין
פאלאץ, איז אראפגעפאלן א ציגל פון
אויבן און אים געשפאלטן דעם קאפ, דער
שלעכטער גוי איז גלייך געשטארבן אויפ'ן
גאס.

יעדער האט געזען אז דער אייבערשטער
נעמט זיך אן ווען מען טשעפעט א צדיק;
מען טאר נישט ח"ו מצער זיין אן ערליכן
איד, עס איז געווען א גרויסער קידוש השם.

זכותו יגן עלינו.

פאר ביי די אידן, און ער איז געווארן זייער
נייגעריג.

"וואס גייט דא פאר?"

איז ער ארויס אין גאס און געפרעגט א
איד: "וועלכע יום טוב איז היינט?"

דער איד האט אים דערציילט אז א
גרויסער רב קומט אין שטאט און יעדער
איז אזוי פרייליך. דער שלעכטער גוי האט
נישט אויסגעהאלטן אז די אידן געבן אַזא
כבוד פאר א רב.

"נאר איך מעג האבן כבוד", האט ער
געטראכט צו זיך מיט כעס. "איך וועל גוט
פארשעמען דעם רב", האט ער ווייטער
געזעגט צו זיך אליינס.

דעם נעקסטן טאג האט ער גערופן דעם
ראש הקהל און אים געזאגט: "איך וויל זען
דעם גרויסן רב פאר וועמען איר מאכט אַזא
גרויסע ברוך הבא."

דער ראש הקהל איז געגאנגען צום
צדיק און אים דערציילט וואס עס טוט זיך
אפ. "מיר האבן א שלעכטן פריץ וואס האט
פיינט אידן, און ער זאגט אז ער וויל זען דעם
רב. מיר ווייסן נישט וואס צו טון."

דער יטב לב האט אים געזאגט אז עס איז
נישט קיין פראבלעם. "זאל ער אדורכגיין
מיין דירה און איך וועל ארויסגיין אויפ'ן
באלקאן (פארטש), אזוי וועט ער מיר זען."

צו לערנען, אז זיי פלעגן זיך איינזאמלען
אין דאכענעס און אזוי האבן זיי געלערנט
און געלערנט, נישט וויסנדיג פון עפעס
בעסערס.

דער הייליגער יטב לב האט זיך אמאל
אויסגערוקט אז דאס איז געווען א "טעם
עולם הבא"; ער האט געשפירט אַזא גוטן
טעם פון יענע קאלטע ווינטער טעג, ווען די
תורה האט זיי אנגעווארעמט!

נישט טשעפענער א צדיק

איינמאל איז דער הייליגער יטב לב
געקומען באזוכן די שטאט זבארוב. די
גאנצע שטאט איז געווארן אזוי פרייליך, זיי
האבן אנגעגרייט א גרויסע "ברוכים הבאים".
עס איז געווען א גרויסער יום טוב פאר אלע
אידן.

פארוואס פריידט מען זיך אזוי שטארק
ווען א צדיק קומט? ווייל א צדיק ברענגט
אונז נענטער צום אייבערשטן און מאכט
אונז פאר ערליכע אידן, וואס דאס איז די
בעסטע זאך פאר א מענטש, און מען איז
מכבד די הייליגע תורה וואס ער לערנט.

דער גויאישער פריץ פון שטאט האט
געזען אז עפעס א גרויסער יום טוב קומט

טרעף צו
וועלכע
שיחה
פון רבי'ן
דערמאנט
זיך דעם
בילד

שיחה אין הייל

ווען משיח וועט קומען וועט געלט שטינקען, אלע וועלן
אוועקווארפן די געלט און נאר וועלן זיין נאנט צום אייבערשטן!

ענטפער פון
פאריגע וואך:

מעפחת גריק

מיר? די גאנצע משפחה איז זיך צוזאמגעלאפן און געפאטשט און געזונגען און געדאנקט די באשעפער. מיר האבן אפילו גערופן די באבעס צו מיטטיילן די שמחה.

נאך בערך צוויי-דריי וואכן איז נתי געווען גרייט פאר שיה. מיין מאמע איז געגאנגען מיט אים און געקויפט שיינע בלויע שיה. עס איז געווען אזוי זיס צו זען ווי אזוי ער האט זיך געלערנט צו וואקן גוט מיט די שיה.

איה האב זיך באמת געלערנט פון אים. ער האט געוואקט און געפאלן, געוואקט און געפאלן, אבער ער האט נישט אויפגעגעבן, נאר פסדר זיך אויפגעהויבן און נאכאמאל פרובירט צו וואקן. עס איז אזוי ווי דער הייליגער רבי לערנט אונז, אז דו ביסט אראפגעפאלן, הייב זיך

א קליינע קינד לערנט זיך צו שטיין. שפח, הייליגער באשעפער!

איין טאג איז נתנאל געשטאנען אינמיטן פון די קאה, איה בין געזעצן נישט ווייט פון אים מיט אויסגעשפרייטע הענט. "קום נתי, קום צו צירי" (אזוי ווארט דער אייבערשטער מיר זאלן רעדן מיט אים, שמועסן מיט אים, און זיך דערנענטערן צו אים). קענסטו דיר פארשטעלן די שמחה ווען נתי האט געמאכט דריי טריט צו

איה פיר נישט די וועלט

צורי דערציילט

איה קען כמעט נישט גלייבן אז אונזער קליינע נתנאל איז זיך געווארן א קליינע מענטשעלע. ער איז אזוי זיס, מיר עסן אים כמעט אויף.

שוין א לאנגע צייט וואס נתנאל קען פרוה השם קריכן. מיר האבן פרובירט אים צו לערנען שטיין אליין. די גאנצע משפחה האט געבעטן דעם אייבערשטן, און ענדליך ענדליך האט ער שוין געקענט שטיין אליין. עס איז געווען א גאנצע שמחה ביי די משפחה.

צוביסלעך האט ער שוין געקענט שטיין בעסער און פאר לענגער. דערנאך האט ער אנגעהויבן צו וואקן שטופנדיג זאכן.

מיר האבן אלע געדאנקט דעם באשעפער אז נתנאל לערנט זיך צו טון אלע די זאכן. מיר האבן עס באמת באוואונדערט ווי גוט דער אייבערשטער פירט די וועלט. אזא נס! א קליין קינד ווייסט וויאזוי צו קריכן. אזא נס!

אויף און טו תשובה.

היינט זענען מיר געזעסן אינדרויסן, אונטער אונזער גרויסע בום. שפילן אייבערשטער, מיט תפילה האבן מיר באקומען געשמאקע בענקלעך צו קענען הנאה האבן פון די גוטע שאטן. נתי איז געזעסן אויף מיין מאמע'ס שוים און זיך געשפילט מיט איר.

צום ערשט איז מיין מאמע'ס האנט געווען שטארק פארמאכט. נתי האט פֿרובירט מיט אלע זיינע כוחות צו אויפֿמאכן איין פינגער. אוי האט ער זיך געפֿרייט ווען עס האט אים געלונגען. דערנאך האט ער שווער געארבעט צו אויפֿמאכן די נעקסטע פינגער, און ווידער איז עס אים געווען א געווינס ווען ער האט געקענט. אזוי האט ער אויפֿגעהויבן איין פינגער אויפֿמאל.

נאכ'ן ענדיגן אלע פינף פינגערס, האט ער אנגעהויבן ארבעטן צו צומאכן די פינגערס. איך האב הנאה געהאט זיך צוצוקוקן ווי זיס ער שפילט.

מיין מאמע האט מיר געווינקען, און מיר האבן צוזאמען געלאכט. איך האב פֿארשטאנען אז עס איז א שפיל. ווען נתי הייבט אויף א פינגער, און דערנאך ווען ער לייגט עס אראפ, טוט עס באַמט מיין מאמע. נתי מיט זיין יונגע שכל מיינט נאך אז ער איז שטארק און טוט עס אליין.

"צוריי", האט מיין מאמע מיר געזאגט, "קוק אויף נתי. ער מיינט אז ער רוקט דא מיין פינגערס. ער פֿארשטייט נישט אז באַמט הייב איך עס אויף ווען ער פֿרובירט אזוי שווער.

די זעלבע איז כביכול ביי אונזער גוטער באשעפער. עס זעט אויס ווי מיר טוען אלעס. ווען איינער טשעפעט דיר, אָדער ווען אונזער שכן האט גענומען די בייך אן רשות, אָדער דו האסט פֿארפֿאסט די פֿאס, ווער האט עס געמאכט געשען? דער אייבערשטער! דערפֿאר ווען עפעס געשעט, דאָרף מען זיך גלייך דערמאנען אז אלעס פֿירט דער אייבערשטער, און וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט.

ווען דו קענסט שיין מאלן, דו קענסט הערליך טאנצן, דו קענסט גוט ליינען, אָדער אנדערע שיינע גוטע זאכן וואס דו קענסט טון, דאָרף מען געדענקען, ווער האט דיר געגעבן די מתנה? דער אייבערשטער, ווייל אלעס טוט דער באשעפער, דערפֿאר זאגן מיר שפילן אייבערשטער.

32 • אינדערהיים • שופטים תשפ"ו

קטן אלון בית

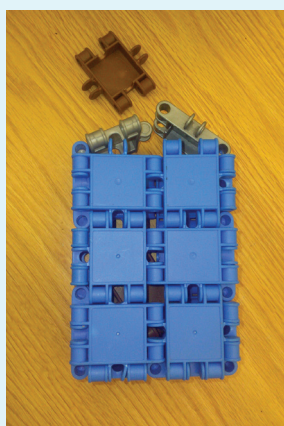
אלי קרויס - ביתר

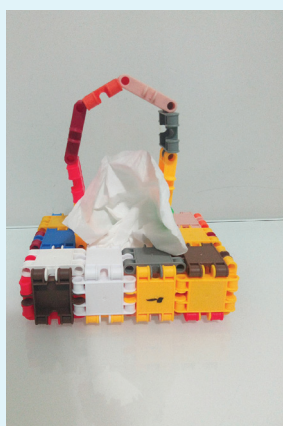
יוסי אינדיג

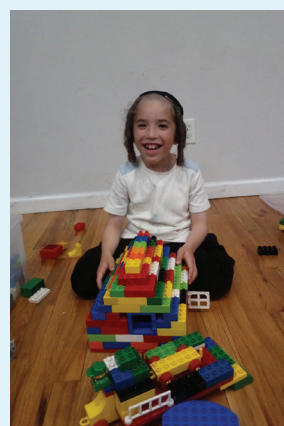
פייג בויס

ערשטע קלאס שטעטל - צדקה
פושקע

סילקי ראטענבערג

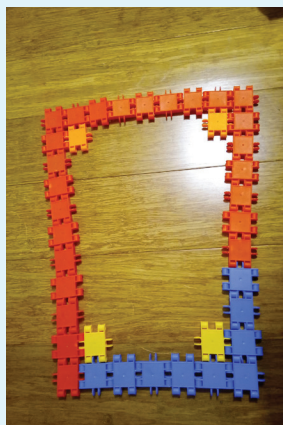
נחמן נתן בריל

מאטי העסקעל

חוה לאה און שרי פערל

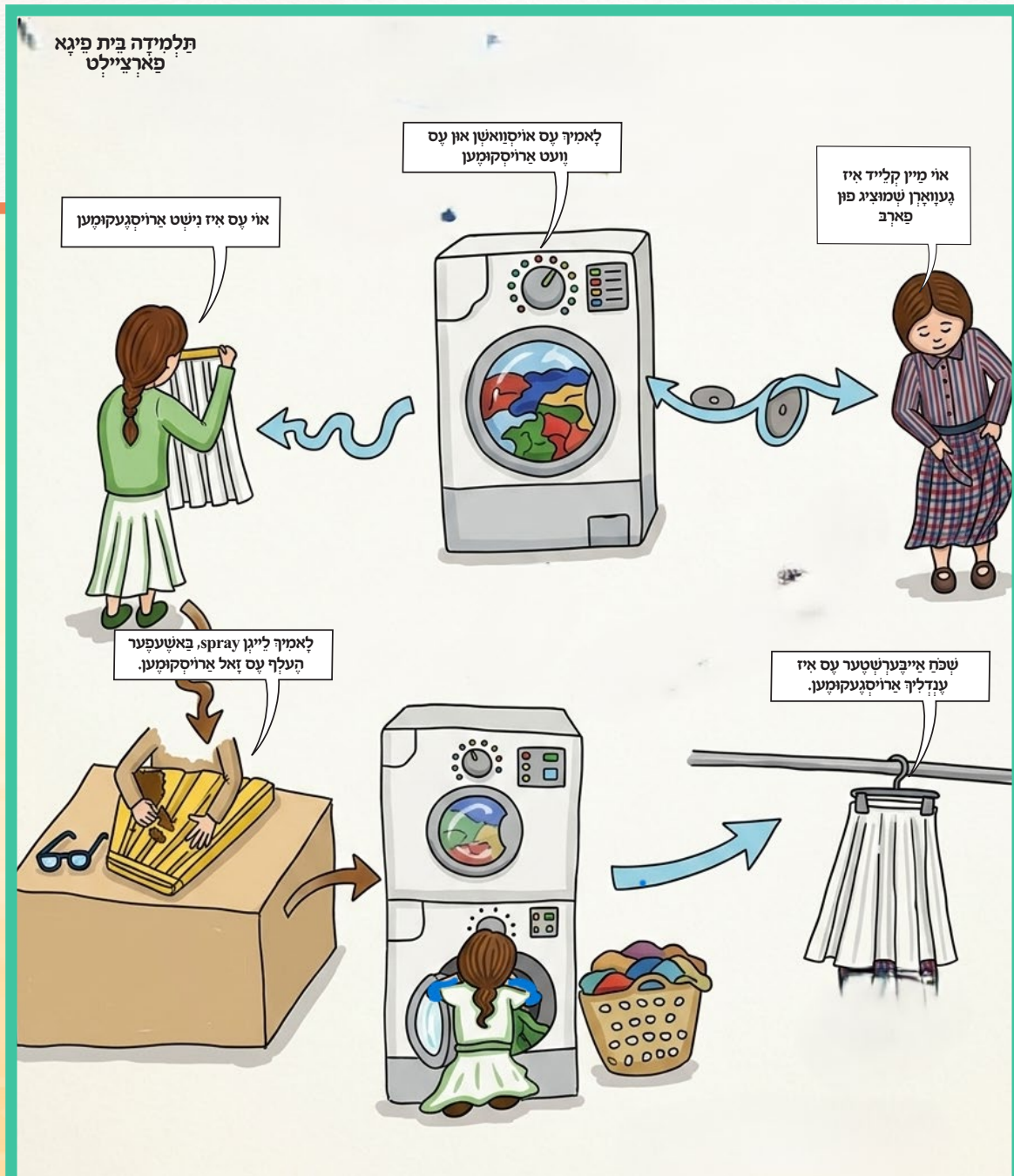

הינדי יאקאבאוויטש

אליעזר שלמה שניצלער

מיט תפילה

געמאלן דורך: ר. וועבערמאן

די מעשה פון תפילה ווערט גענומען פון "קול ברסלב" האטליין. לאזט אריין אייער מעשה, און די בעסטע מעשה וועט ווערן געמאלן.

גאר פאר פאל פלחון

אין קורצן פון פריער.

דער קעניג לאזט זיך
ארויס נאכצוזוכן
אויב איז דא איינער
פרייליכער פון אים.

דער קעניג גלייבט נישט וואס ער זעט...

קומט
אריין! מיט וואס
קען איך אייך מ'כבד
זיין?

קנאה
קנאה

וויאזוי קען אן ארעמאן זיין אזוי
פרייליך? ער האט דאך
גארנישט! איך מוז אריינקלאפן
און אויספֿרעגן דעם איד...

איך וועל דיר
דערציילן...

פיין, פיין.
פארציילט מיר אביסל וואס
איר טוט, און וואס מאכט אייך
אזוי פרייליך...

ליינט ווייטער קומענדיגע וואך אי"ה.

בית פיגא ברסלב טוט פארשטעלן:

בן מלך דיו משאנאן

Admission:

\$40

Sunday, August 16 2:00 PM | Sunday, August 16 8:00 PM
112 College Road, Building E Loch Sheldrake, NY 12759

For reservations / Ticket Info: 845.803.4697

NO STROLLERS | AGES 8+